

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K. in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošila na: Upravnštvo Slovenskega Gospodarja v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje Katol. Župnega društva dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vracajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrite za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primere popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zapri reklamacijo so poštine proste.

Sv. Oče za mir.

Sv. Oče Benedikt XV. so priobčili krasno poslanico, v kateri razpravlja o vprašanjih, ki so v sedanjem času najbolj pereča in važna. V svoji pčetovskoj skrbi govorijo:

„Ko sem z viška apostolske časti opazoval se danje dogodka in videl obžalovanja vredne razmere v človeški družbi, me je huđe zaskrbelo v srcu. Kako bi tudi ne, saj sem postal oče vseh ljudi. Srce mi je hotelo počiti, ko sem videl sliko, katero nudi sedaj Evropa in ž njo vesoljn svet, najgroznejšo in najbolj pekočo sliko, kar jih je menda videla zgodbivina. Zdi se resnično, da so prišli člnevi, o katerih je prerokoval Kristus: „Slišali boste o vojskah in vojskih govoricah . . . kajti vstal bo narod proti narodu, država proti državi.“ (Mat. 24, 6.) Povsod stoji pred nami strašna podoba vojske in človeški duh že skoro ne pozna druge misli kot misel na vojsko. Večki in cetoči narodi se nahajajo na bojnih poljih. Kdo bi se torej čudil, ako se spoprije, ker so dobro pripravljeni in z najstrašnejšimi sredstvi oboroženi, v grozovitih spopadih. Opustošenja, potoki krvi so brezmejni, vsaki dan moč zemljo z novo krivo in jo pokriva z mrliči in ranjenci. Kdo naj verjameme, da ti narodi, ki nastopajo drug proti drugemu z orožjem, vsi izhajajo od enega praočeta, da so vsi iste narave in člani iste človeške družbe? Kdo naj v njih spozna brate, sinove enoistega Očeta, ki je v nebesih? Z nebrojnim četami se borijo drug proti drugemu, a doma vzdihajo celo narodi, družine, posamezniki, ker jih obiskujeta bolest in beda, žalostna otroka vojske. Dan za dnevom se neizmerno po večju število udov in sirot, zarađi ovir pri prometu zastaja trgovina, polja so zapuščena, umetnosti osrotele, bogataši so v strahu, ubogi so zapuščeni, vsi pa v žalosti.

In za to rotmo knexe jn vladarje, naj se z ozirom na toliko solz in toliko prelitje krvi požurijo, in vrnejo svojim narodom toli potrebne dobre miru.

LISTER.

Navodilo zoper kolero

izdano od e. kr. ministrstva notranjih zadev, oktobra 1914.

1. Kolera je prenosna bolezen. Ona se začne s tem, da pride gotova bolezenska kali, kolera-bacil, z ust v čreva. Bolezen se naleže na vsak način od človeka, ki izločuje bolezenske kali v svojih odpadkih, zlasti v črevesnih odpadkih. To izločevanje se ne vrši samo pri bolanju na kolero, ampak tudi še mnogokrat pri ozdravljenih (trajni izločevaleci), včasih pri osebah, ki so ostale zdrave (nosilci bacilov).

2. Kali kolere se nahajajo v odpadkih, ne pa zraku, ki ga izdihamo in ne v izhlapevanjih kože. Nevarnost neposrednega prenosa kolere je manjša, kakor pri mnogih drugih kužnih boleznih. Tudi postrežba na koleri bolanim ni nevarna, ako se z njihovimi odpadki ničesar ne pomaže (v sobi bolnika ne testi, piti, kaditi!), ali ako se vsako pomazanje s temi odpadki temeljito očisti in izdatno razkuži.

3. Razvzen s kolero okuženih odpadkov pridejo pri nadaljnem razširjanju bolezni v poštev z odpadki kolere umazani predmeti (zlasti perilo, obleka, posoda in drugi vporabni predmeti, stranišča, onesnažena voda, onesnažena živila).

Gotove vrste opravil, na primer brodniki na rekah, plavci, pristaniški delavci, ki pijejo onesnaženo vodo, perice, ki neprevidno ravnajo z umazanim, nerazkuženim perilom, so izpostavljeni v večji meri okuženju po koleri.

4. Kolera se razširja od enega kraja do drugega potom prometa; po zraku se ista ne zanese.

5. Naj se iz strahu pred kolero ne pobegne — ampak vsak naj ostane v svojih navadnih razmerah.

Kakor ob prihodu božjega Zveličarja na zemljo, takoj naj usmiljeni Bog podeli, da bo tudi sedaj ob nastopu njegovega namestnika zadonel angleški glas in oznanil mir. Mir ljudem na zemlji, ki imajo dobro voljo. (Luk. 2, 14.) Ta glas naj poslušajo, tako prosimo, oni, kaferim je položena usoda narodov v roke. Gotovo se bodo našla druga pota, drugi način, da se za storjeno krivico zadobi zadosečenje. Teh se naj oprimejo, ko so položili orožje v stran, naj se jih oprimejo z dobro vestjo in z dobro voljo. Ljubezen do njih in do vseh narodov nam narekuje te besede, ne naši interesi. Naj se torej ne pripusti, da bi se naše očetovske in prijateljske besede izgubile v praznem zraku!“

Orel na čudežni način rešen gotove smrti.

Bivši načelnik Mariborskoga Urca, Rudolf Simončič, ki se nahaja na podonavskem topovskem čolnu „Bodrok“, piše iz Zemuna kroškemu možtru g. J. Macuhu v Mariboru naslednji pisan:

I.

Dragi mi! Vaše pismo, pisalo dne 7. septembra, sem še danes dne 27. septembra sprejel. Naredilo mi je veliko veselje. Tekoj se čutim srčnejšega, ko vidim, da se me se Vi spominjate. Poštni promet je bil pretrgan, zato je trajalo tako dolgo, da Vam odgovor m. Na čudežen način se še nahajam pri življenu in zdravju. Na mestu, kjer sem stal med bojem, je smrt o zadelu enega, ramila pa tel mornarje sovražna t powska krogla. Do go sem stal na krovu na enem mestu, neka posebna moč me je gaala v stran. Komaj sem se odstranil, že je prifrčala granata in se je razletela na mestu, kjer sem nekaj tre otokov poprej stal. Ne najdem zadotih besed, s katerimi bi zahvalil Boga za čudežno rešitev.

Hyala Bogu, dosedaj sem imel še vedno srečo. Upam, da me ljubi Bog in Marija še v naprej varujeta vsake nesreče. — Težki so boji! Ako se še kdaj vrne, Vam bom že razložil, sedai se ne more.

Zalibog, da ste izgubili g. Melzerja. Daj mu Bog večni mir in plačilo za vsa dobra dela!

Verjamem Vam tudi, da je sedaj malo dela. Uppajmo, da bo boljše, saj dolgo to nemirno življenje

ne more trajati. Daj dobr Bog dobre misli vsem, ki vodijo vojsko!

Veseli me, da ste še Vi kakor Vaša družina, zdravi. Prosim, pišite mi še zopet kaj! Izročite moje pozdrave vsem poznam! Veseli me, da se me spominjate v molitvi. Prosim Vas še v naprej. Najsrenejše pozdrave!

II.

Zemun, 8. novembra.

Dragi mi nepozabljeni! Srčna hvala za ljubo pismo! Razveselilo me je, da se me še spominjate! Od Praprotnika sem že slišal, da mu je šrapnel odtrgal glavo, res žalostno. Pridni Orel Jos. Mulec je torej tudi ranjen. Hvala za to novico; ni mi še bilo znano. Nahajam se še, hvala Bogu pri zdravju. Veseli me, da ste tudi Vi zdravi, Lojze pa ima srečo. Samo, da jo uporabi dobro.

Dan Vseh svetnikov, je bil poseben dan; že dolga leta se ni tako očajal ta praznik. V duhu sem vas vidi vse, kako ste ob gorečih svecih molili, za srečo na vlogah rajnikov.

Spominjam se s težkim srečem starih časov, ko sta pred petimi leti romala vijazz na miredyora na Pobrežje. Oh časi zlat!

Sest tednov še ostarem tukaj, potem pa radi ledu gremo v Budimpešto. Potem upam na dopust, ako se mi posreči. Pridem Vas obiskat. Upam, da nekaj dni dobimo. Veselim se že, Samo ljubi Bog ohrami še nam zdravje v naprej!

Prosim, pišite mi še kaj! Več tisoč pozdravov! Vaš Rudolf.

Pišite mnogokrat!

G. Franc Rodošek iz Sv. Lovrenca na Dravskem polju, visokošolec, praporščak pri inf. polku št. 87 (med tem je bil že imenovan za poročnika), piše svojim staršem in sestri z dne 26. oktobra:

Ljubi starši! Pred par dnevi sem Vam pisal v naglici eno, karto, toliko, da sem Vam naznani, da sem še pri življenu. Če boste kartu dobili, ni go tovo, ker naša pošta sedaj ne igre, tudi dobili nismo par tednov nobene vrstice. Zato je treba porabiti še vsako priložnost, da se kaj odpošlje; tako se lahko pismo izroči ranjencem, ki ga vzamejo seboj, ali kakemu častniku, če gre v kako, bližnje mesto. Zdrav sem, hvala Bogu, še zmiraj popolnoma in tudi zgledam zdaj — ne da bi lagal — bolje kot doma. Res,

9. V časih kolere se mora na sumljive bolezanske pojave obračati večjo pozornost.

Vsek bolezenski ali smrtni slučaj, kakor tudi vsak samo sumljiv bolezenski ali smrtni slučaj, se mora naznani zdravstveni oblasti, kakor je v zakonu predpisano, takoj in po najkrajšem potu.

10. Bolniki in osumljenci bolezni se morajo osamiti in sicer najprimernejše v bolnišnicici.

11. Osebe, ki dojdejo iz krajev, kjer je kolera, so podvržene petdnevemu zdravstveno-policisckemu nadzorstvu v kraju dohoda (brez omejitve občevanja in brez osebnega načlegovanja). Pri posebni nevarnosti nalezljivosti (zlasti tudi pri nosilecih bacilov), se tudi lahko odredi osamoteno opazovanje.

12. Uspešnemu razkuževanju (trajno razkuževanje na bolniški postelji, konečno razkuževanje) se morajo podvredeti: odpadki bolnikov (blato, kar bolnik izbljuva, scálnica), kakor tudi vsi predmeti, katere je bolnik onesnažil, ali bi jih bil lahko onesnažil (n. pr. posteljo in telesno perilo, obleka, jedilna posoda in posoda za pijačo itd.).

13. Na javno varstvo zdravja se mora v časih kolere obračati večja pozornost. Očividni zdravstveni nedostatki se morajo odpraviti (pred vsem glede preskrbne vode in odstranitve odpadkov, ravno tako tudi nedostatki v prometu z živili, pri množinskih prenoscevih itd.).

V krajih z dobrimi zdravstvenimi razmerami, in kjer je za vodo dobro preskrbljeno, kjer se skrbno odpravljajo odpadki, se azijska kolera ne bode udomaćila in se lahko uspešno zatira, ako tudi se je zatrosila.

Natisi tega navodila se dobijo brezplačno v samostrem oddelku e. kr. ministrstva notranjih zadev, kakor tudi v zdravstvenem oddelku e. kr. namestništva v Gračcu.

včasi trpimo silno, posebno pretekle tedne, ko smo imeli tako velike pohode, a potem si zopet počijemo in si nič ne pritrgamo. Živimo, če se nam količka da, prav dobro, navadno vse "fašemo", tudi žganje, vino, čokolado, cigarete, cigare itd., ali si pa tudi kupimo, če se kaj dobi, n. pr. perutnino. Denar v obče nima pri nas nobene veljavje, ker se navadno za denar prav nič ne da dobiti, za to ga pošilja navadno vse domu. Doma mora biti denar sedaj že najbrže prav drag.

Kakor sem Vam že naznani, ležimo sedaj že skor 14 dni v nekem gozdu; dve stotnji smo namreč prideljeni topničarjem, naš poškod pa je daleč od nas, niti ne vemo, kje se bojuje. Mi nismo sedaj v nobenem boju, pa vendar zmiraj v največji nevarnosti. Naša naloga je, da stražimo tope, ki streljajo tu pred nami, posebno po noči. Ruski topovi pa so seveda v prvi vrsti namenjeni za naše topove, in tako smo tudi mi v veliki nevarnosti. Pa človek se počasi vsemu navadi. Če se razsipačje ruske bombe v naši bližini, tičimo v jamah in poslušamo, katerega bo doletela usoda. Več kot stokrat sem že reklo: zdaj je zadnja, pa Bog še je zmiraj na dobro obrnil, vsaj za mene, ker mnogo, mnogo se jih pri tem ponesreči. Predvčerajšnjem so granate tako razsajale v naši bližini, da so deli trupel in oblek viseli po drevoju.

Pred par dnevi sem izgubil tudi dragega prijatelja pri moji stotniji, nekega barona iz Gračca. Pogledal je zjutraj malo iz jarka, kažela, ga je krogla v trebuh; siromjak je moral že drugi dan zapustiti svet. Kako se je veselil domovine in vrnitve domov. Pa pri nas je že tako: danes Ti, jutri jaz! Zato pa ne poznamo tukaj prevelike žalosti, človek se, kakor rečeno, vsemu privadi, še mora, če tudi težko in že tudi samo na vitez.

Kako pa kaj doma? Ste vsi zdravi? Upam in želim, da vsi jaz sem, še imam le količko časa, v duhu zmiraj pr. Vas doma; da bi mogel kedaj sedeti še doma v Vaši sredini pri topli peči, to se mi združno tako kakor sanje, ki se težko uresničijo. In že se morebiti res ne bi uresničile, kar je čisto lahko mogoče, žalovati Vam radi tega ni treba preveč, je pač človeku tako odločeno. Pri meni še to ne bi bila tako velika nesreča, kakor pri takem, ki ga čaka doma lačna družina, in takih je večina.

Če Vam pišem, da smo tako dolgo že v gozdu, nikar ne mislite takoj, bogye, kakšni trpini da smo! Posebno prijetno seveda ni, a vendar se da prenasi. Globoko jemo skopati v gozdu, noter stopnice, zgoraj pokriti s trami in na vrh veje in prsti; znotraj pa malo peč v steno z dimnikom in precej slame na tla, pa se že prestojo, posebno če nam naša kuhinja vsak dan opoldne pripelje dobro menažo. In čuj, kavo in krompir si pa sami kuhamo. Samo da sem, hvala Bogu, zdrav. Ne vem, če bi me sploh še poznali, debel sem in obrit že tud' nisem bil, odkar sem v vojski, a mi sicer, dobro stojim. Da se ne morem po več dni nič umivati in cele tedne ne preobiči in da je treba včasi pod srajevo pogledati, se razume samo ob sebi, to pri nas ni nič novega.

Najbolji pogrešamo časnike; popolnoma smo odrezani od sveta, ne zvemo nič. Mi samo to vemo, kar se pred nami godi; zato si lahko mislite, kako se vsaki razveseli, če dobi od koderkoli par vrstic. Doma gotovo več veste o vojski, kakor mi sami. Zato mi pišete prav mnogokrat!

Zelim, da Vas najdejo že vrstice vse pri najboljem zdravju. Vem, da tudi v domovini sedaj nimate prijetnih časov, pa to si le mislim in hvalim Boga, vsaj mir imate doma, obvarovani ste pred vsemi grozami vojske, in že drugo ne, vsaj krompirja imate gotovo toliko, da Vam ni treba stradati.

Akoč bi jaz pašel, se Vam bo krovček, ki ga imam seboj, poslal domov. V njem je več spominskih predmetov iz vojske, shranite si jih v spomin! Pisite pridno, jaz se bom tudi pogosto oglašil, dokler mi bo le količko mogoče! Srčne pozdrave Vam pošilja Vaš Franc.

Veseli in žalostni doživljaji iz Galicije.

(Piše ranjenec vojak, doma iz Oseka pri Sv. Trojici v Slov. gor.)

Po dolgih in težavnih marših je dosegel naš 26. domobravski pešpolk dne 25. avgusta blizu sovražnika. Na predvečer prvega spopada nam je bil dovoljen še majhen odpočitek. Vendar meni ni bilo dovoljeno, počivati, moral sem na poljsko stražo. Okoli 11. ure sem bil oproščen in komaj sem se vlegel ter truden malo zasmrčal, kar zaslil prve, tako čudno doce strele. Že sle tudi glasi povelje "Alarm" in odmarširali smo proti sovražniku. Še enkrat sem se v duhu poslovil od domačih er se skušal popolnoma udati usoli. Tako smo potem korakali do jutra, ko pridevo do neke vasi. Grozote, ki smo jih tukaj zagledali, se ne dalo popisati. Najsrečneši so se streli ob teh pogledih. Tu je ležal mož-vojak, ki je prvi žrtvoval življenje za domovino, z razkla o glavo; poleg njega drugi z raro v prsih, in zopet konj itd., da ni za popisati: na drugem koncu zopet kosi obleke in druge reci. Pri pogledu na žrtev sem v duhu pomolil za nje in bil sem potolažen, saj mislil sem si: Tudi mene ne čaka kaj boljšega. In mogoče še danes. Le naprej, prisega je sveta in za sveto reč se gre! Odgovoril sem si: "Za domače, za starše, brate in sestre". S temi in podobnimi mislimi sem korakal z drugimi vred. Zunaj vasi se nam podeli naš vojaški duhovnik (če se ne motim, se piše prof. Kociper) sv.

odvezlo in blagoslov za naš prvi spopad. Iz res v par urah, prvkrat smo sprejeli ognjeni krst, ki so nam ga dal. Rusi s kroglami, i marsikateri se je strezel, vsled sitnih in nevarnih muh, kajti takšnih pri nas ni. Vendar to je trajalo le prve trenotke. S tem večo hrabrostjo smo se potem vrgli proti sovražničevi premoči, kar smo takoj spoznali. Res so se čuli že tu i tam grozni kluci ranjencev, kajti sovražnik je z grozno silo sipal šrapnele med nas, granate so pale po zraku smrto pesem in krogle iz pušk, vedar te, kakor smo hitro sprejeli, so še previsoko. Moral smo se vendar proti večeru umakniti rusi in premoči. Zbrali smo se zopet v lepem redu ter tako v poslednjih dneh uspešno napadal sovražnika. Tako so pretekli potem dnevi v skoraj veduših bojih, ko smo se umaknili kočeno blizu do Grodka, kjer smo imel malo odpočitka. Vendar dne 8. septembra se je zopet začelo in dne 9. septembra je bil za mene da, ki ga ne pozabim celo življenje. Zgodaj zjutraj so že začele živigati krogle po zraku in padel je moj toviriš ob moji strani. Ni bilo dolgo, že zadevne tudi me.

Ležal sem potem v nepopisnem ognju celi dan za nekim majhnim okopom v grozni h bolečini. Glavne nisem smel pokazati iz okopa. Granate so udarjale s tako silo ob zemljo, da me je skoro zasulo. Konečno ob 10. uri zvečer zasliši moje upitje vojak sanitetnega oddelka, kateri me oprostil mojega neprrijetnega položaja ter tudi obvezje. Ob 12. uri me presejeno na obvezališče in drugi dan smo se odpeljali proti Ogrski. Radodarni Ogrji in Slovaki so nas obiskovali z jedjo in krepičnimi pijačami. Otroška hvaljnost me je navdajala ob pogledu na dobre ljudi. Pripeljali smo se po petnajstih vožnji v mesto Solograd. Prišel sem v bolnišnico č. sester (bolnišnica Sv. Janeza), kjer je bila prav izvrstna postrežba. Postrežnice Rudečega križa so bile imenite osebe iz cesarske rodbine, kakor sestra Nj. Vis. prestolonslednikove soproge nadvojvodinje Cite.

Sedaj sem se zopet vrnil zdrav nazaj iz dopusta ter čakam udano cesarskega povetja, da zopet odrinemo proti krutemu sovražniku, ki hoče trgati našo lepo Avstrijo. Zmagu mora biti na naši strani!

Slovenec ujel 25 Rusov.

Pravnik Marčič iz Sodražice na Kranjskem je rezervni poročnik pri 3. tirolskem deželnem strelskem polku. Pred kratkim se je vrnil ranjen iz severnega bojišča. Ranjen je bil dne 23. oktobra, ko je ponosno sam zasledoval rusko patruljo, ki je bežala pred nim. Pozneje je stal 14 dni neprenehoma v ognju. V noči od 21. na 22. oktobra je njegov poškod pregnal z bajonetnim napadom Rusov iz raznih postojank. Marčič, kot junak, vedno naprej! Po spopadu, ko so bili Rusi pregnani, se je polk na novo razvrstil. Poročnik Marčič je pustil svojo kompanijo na določenem mestu in je šel — bilo je okoli 12. ure ponoči — v gosti temi in meglj sam, oborožen s puško, nekoliko opazoval položaj. Naenkrat se pred njim zabliska in počišči streli proti nemu. Marčič, namesto da bi se umaknil, je vzel puško in začel streljati v smeri, iz katere se je bilo bliskalo. Naenkrat se prikaže kopa Rusov. Slovenski junak jim ukaže postati — vsi so vrgli orožje proč in so se udali enemu samemu neustrašnemu Slovencu. Bilo jih je pet in dvajset — en nadporočnik, dva praporščaka in 22 mož. Poročnik Marčič jih je gnal sam k svojemu krdeлу, ki je bilo k sreči zadosti blizu, da Rusi niso še prišli do zavesti svoje premoči. Ta ko se bojujejo Slovenec eden za 25.

Slovenec v Jadranskem morju.

Valentin Kaučič, doma od Sv. Antona v Slov. goricah, sedaj v vojaški službi v utrdbah na otoku Mali Lošinj, ki leži na južni strani Pole v Jadranskem morju, piše našemu uredniku:

Mali Lošinj, 22. novembra.

Spoštovani gospod urednik! Ker ste me zadnji bili omenili v "Slovenskem Gospodarju", ste mi s tem namignili, da hočete kakih poročil o zanimivih dogodkih na Malem Lošinju.

Oh, to vam je čudna kamenita puščava! Kamor se človek ozre, ne vidi drugega, kot samo golo gričevje. V umetnih vrtovih zorijo sedaj pomaranče in citrone; fige in rožiče smo pa pojedli že pred petimi tedni. V krasnih vrtovih je videti sedaj mnogo lepo cveteličnih cvetlic. In če bi nas gospod urednik sedaj obiskal, bi rekel, da smo v raju. V mestu vladata sedaj strašna tihota. Ljudje so tu zelo pobožni; v nedeljo in skozi teden je cerkev vsak večer natlačeno, polna. Tu molijo ljudje bolj pobožno, kot tam pri Vas in človek bi mislil pri takih molitvah, da mora vernikom biti uslušana prošnja, v sedanjih takoj resnih časih.

Močna trdnjavščka posadka varuje otok in prihod sovražnika v vojno pristanišče.

Nekje še daleč proti izhodno-južni strani hodi sovražnik ropat in vznemirjal dalmatinske otočane. A prav blizu trdnjav si ne upa, ker ve, da bi dobil težko granato v pozdrav. Sem v Lošinj si pa še boljne upa, ker čuti, da je trdnjava zasedena od krepkih fantov, ki so od Slov. goric doma. Mogoče že veste, gospod urednik, da je tu svetovno znano Kopališče. Morebiti bi se le kedaj sovražniku žljubilo, pa bi se prišel sem kopat. Oh, to pot jo bo skupil. Skopali ga bomo mi trdnjavščki topničarji, oziroma skoraj sami Slovenci, in sicer tako, da mu bomo vso

prišedlo brodovje na dno morja primazali; samo polvelnik sovražne mornarice si sme preje obuti velike čevlje, da bo lažje po morju zbežal nazaj na propago Francosko.

Pisali ste v "Slovenskem Gospodarju", da je trdnjava Przemysl obklena. Oh, kako je nam težko se bodo zbrali avstrijski junaki na velikem bojskim stricem Rusom obračunali že stare račune, katere nam dolguje. Tudi smo izvedeli, da je ta star Lisjak v Galiciji dobil par naših mest v kratko posest. No, pa to nič ne škodi! Bodo prišli skoraj že časi, ko se bošo zbrali avstrijski junaki na velikem bojskem polju in zagrabilo starega tacaria za veliko brado ter ga znižali tako, da se mu nikoli več ne bodo slne cedile po avstrijskem ozemlju.

Ker vidim že delj časa gospoda urednika, ki mi kaže velike škarje, češ: končaj, drugače romansko, pa raje, ko bi romal v koš, sklenem svoje vrstice in pozdravljam gospoda urednika, da bi nam še dolga leta urejeval lepi list "Slovenski Gospodar."

Vaš udani

Valentin Kaučič.

Z lopato 8 Rusov.

Slovenski vojak tržaškega pešpolka piše iz Galicije:

"Že devet dan ležim v zakopu pri strašnem vremenu, in celi dan, vsaki dan nam pošiljajo Rusi nebroj lahkih in težkih granat in šrapnelov; vedno udarjajo 20 do 50 korakov od mere. Čez nše glave streljajo 3 naše in 4 ruske baterije in grozno hrešči, šumi in doni po zraku. V zakopu smo stisnjeni kot suhe ribe v sodu in ne morem niti poščeno stegnati noge. Umil se nisem že 3 tedne, zoč tudi ne, ker je voda rezdrava in vode še nisem plil, od kar sem šel od doma. Napravil sem že en juriš in ujel sem z lopato v roki 8 Rusov. Vsi so me prosili: "Ne streljajte!" Do sedaj sem še zdrav, kako dolgo, ne vem."

Oče isče sina na bojišču.

Iz Budimpešte se poroča: V tukajšnjem klubu ustanove stranke je pripovedoval neki odličen poslane sledočno zanimivo vojno prigodbo: V moji sosedstvini, gori v Gömörerskem kometu, živi star kmet, ki ga poznam in cenim že celih 40 let. Mož dela neučinkovito in si prizadeva ustvariti boljše življenske pogoje. Sčasoma si je pridobil manjše premočenje: živilo in polje. Pred približno štirimi tedni je prišel k meni in rekel: "Gospod! Moj sin je padel na bojišču. Grem tja in ga pripeljem domov, da ga pokopam v domačem kraju." Te besede so me pretresle in globoko ganile. Bile so izrečene tako mirno in skromno, da kljub temu v tonu, iz katerega je odmeval trden, resen sklep. Trudil sem se, da mu doprovem, da bi bilo njegovo potovanje na vsak način brezuspešno. Voča še ni končana in le vojaki smerjo biti na bojišču, sem mu rekel in še marsikaj drugega, sploh vse, kar bi moglo potolažiti globoko potretnega očeta. Kmet me je gledal osupnjeno in mi odgovoril: "Toda, gospod, delal sem le za svojega sina. Hotel sem mu izročiti polje in živilo. A sedaj ga ni in zato ne potrebujem nobene stvari več. Prodal sem vso živilo in sedaj grem, da spravim svojega sina domov!" In odšel je. Bil je dva do tri tedne v Galiciji in je poizvedoval o svojem padlem sinu, seveda brezuspešno. Te dni se je vrnil in je prišel zopet k meni. "Bilo je, kakor mi je pripovedovala Vaša milost. Niso me spustili na bojišče. Toda jaz ne odneham. Kakor hitro bo končana vojna, grem zopet tja, ker sem prepričan, da najdem svojega mrtvega sina, nakar ga spravim k večnemu počitku v domačo zemljo." Ne sramujem se povedati, je rekel imenovan odlični politik, da so mi solze zatilile oči, ko sem segel sivemu starčku, kakor da bi onemel, v roko.

Zadnje svidenje dveh bratov.

Iz Kraljevega Gračca se poroča: Kaplan Bogomil Blecha iz Solopišča na Češkem je bil takoj po izbruhu vojne poklican k vojakom kot vojaški kurat. V neki bitki pri R... je hitel v največji naglici k ranjencem. Ko se je obrnil k nekemu težko ranjenemu in mu pogledal v obraz, je spoznal v njem svojega lastnega brata. Ranjenec je še enkrat odpril oči in milo pogledal svojega brata, potem jih pa zavedeni zatisnil.

Ni bil njen sin.

Uđova nekega Kiss Janoša v Bekeš St. Andreu na Ogrskem je prejela obvestilo, da je njen sin umrl za ranami, ki jih je dobil na bojišču. Uđova je dalla prepeljati novo truplo domov, kjer so ga pokopali z velikimi svečanostmi. Kako pa je bila uđova veselo presenečena, ko je nekaj časa pozneje prejela od svojega sina, ki naj bi bil že pokopan, pisimo iz bolnišnice, v katerem je naznajan, da je pač ranjen, da pa že okreva. Očividno so ga zamenjali s kakim drugim vojakom, enakega imena.

Rusi in Madžari pri krompirju.

Zanimiv dogodek iz galiških bojev opisuje sledočno pismo z gališkega bojišča z dne 17. nov.:

Včeraj zvečer se je prijetil neznanen dogodek, a postal nam je vsem toplo okrog srca. Naši domobranci, ki so stali že, dolgo v kritjih, so dobili poželenje po krompirju. Nekemu podčastniku je šinila misel v glavo, ko je videl velike krompirje poleg okopov. Vojaki, je rekel, kako dobrati bili sedaj pčeni krompirji. Komaj je izpregvoril te blažene pčene, že je nastalo živahno gibanje po vsem okopu. Kar po vrsti so se javili vojaki: gospod četovodja, jaz jih prinesem, gospod četovodja, ali jih bo dovolj en krušnjak? Rečeno, storjeno! Dva domobranca sta se splazila iz okopa, njima so sledili trije, štirje, a potem pet, konečno deset mož. Vse njihovo orožje je obstajalo iz lopat. Plazili so se po trebuhi kakih 100 metrov daleč, dokler niso dosegli do polja, kjer se je nahajal krompir. Ostali so čakali v okopu z nestrastjo, kaj se zgodi. Vsi so bili pripravljeni, da priskočijo tovarišem takoj na pomoč, kakor hitro bi bili napadeni. Pretekle so minute in minute. A glej! — Kar nenadoma se je tudi iz ruskega okopa priplazilo deset mož z lopatami. Tudi oni so imeli za cilj: krompir na njivi. Prišli so zelo oprezzo. In tako smo kopali potem na eni strani njive krompir m', a na drugi strani pa Rusi. Rusi so se nam pričeli vedno bolj približevati. Na naše velikansko začudenje in strmenje smo opazili, da so se naši in Rusi, potem ko so si nabrali dovolj krompirja, veselo pozdravili in odšli nato vsi brez vsekih skrbiv nazaj v okope. Ni trajalo pol ure in med obema sovražnima /okopoma se je pričelo zopet strahovito strešjanje.

Na bojišču se moli rožni venec

Anton Goljat, doma v Mihovcah, župnija Cirkovce, ki služi pri 87. pešpolku, piše iz Galcije: Dražgi starši in sestre! Srčno vas pozdravim in vam želim vse dobro. Tukaj nas pa Rusi vedo o pozdravljanju z granatami in šrapneli, mi pa nje. Cele noči ni miru. Na god Vseh svetnikov smo v streških okopih skupno molili rožni venec, pa smo moral lehati, ker je začelo tako grometi, da nismo več vsak svoje besebe slišali in začeli smo tudi mi pokati. Tako je zmrzal. Kdor ni zraven, si tudi ne more mislati, pa tudi ne verjeti, kako je tukaj. Med bojem vedno molimo. Marsikateri doma ni poznal Boga, a tukaj ga kljče vse na pomoč in pa Marijo. Mo' te tudi vi za nas doma skupno. Jaz še vedno na Boga zapam, zato prehudo ne trpm in vse voljno prenašam. Ako mogoče mene ne bo več nazaj, pomagajte vi po svojih močeh takim revežem, ki bodo prišli domov brez roke ali pa brez noge. Veliko vam ne smem pisati, kako je tu. Preslabo še ne stojimo in m'stim, da se bo kmalu odločilo. Jaz sem še zdrav dozdaj, Bog da, da bi ostal tudi za naprej. Pozdravljam vse sorodnike in sosedje, posebno pa vas, ljubi starši in sestre! Vaš Anton.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, dne 25. novembra.

Nemci nam morajo biti večno hvaležni za pomoč, ki jim jo Avstrije nudimo v tej vojski. Naš dobrji cesar je zares zvest zaveznik, ki svojih priateljev tudi v nesreči ne zapusti. V Belgiji so pri zavzetju belgijskih trdnjav naši topovi igrali glavno vlogo. Belgija je zasedena, ker smo mi izredno veliko pomagali. Pred Lvovom, za Lvovom in Przemyslom smo mi prevzeli na-se ves silovit sušek ruske premoči, da niso mogle ruske čete udreti proti Berolu. Sedaj se sicer bori mašen del nemške armade pod generalom Hindenburgom ob naši strani, a tudi sedaj še nosimo mi teže breme. Vse smo storili, da smo olajšali Hindenburgu umikanja izpred Varšave in sedaj zopet podprli njegovo obkoljevalno prodiranje proti čerti Varšava-Ivangorod. Ne vemo, če se bo Hindenburgu obkoljevalno postopanje posrečlo, gotovo pa je, da smo mi v polni meri storiti svojo dolžnost. Usmaknili smo se v Karpatih, da smo ruske čete tam dalje proč zvabili od glavne ruske moci, pustili smo obkoliti Przemysl, smo zaposili tem več ruskih čet in med Krakovem in Čenstohovem smo začeli krepko napadati, da se tudi od tukaj proč ne morejo vzeti ruske čete za pomoč proti Hindenburgu. Vendar se v vojaških krogih dvomi, da bi se Hindenburgu posrečila obkolitev, ker so dobili Rusi iz domovine novih svežih čet, ki so jih postavili proti Hindenburgu.

Avstrijske čete so pri Pilici in Wolbromu severozahodno od Krakova dosegle lepe uspehe.

Težavna borba z Rusi.

Dunaj, 23. septembra.

Avstrijski generalni štab uradno razglasja: Na Rusko-Polskem še o d l o ē i t e v n i p a d l a. Naša in nemška armada napadata sovražnika na izhodni strani Čenstohova in severozahodno od Krakova. Pri zavzetju mesteca Pilica (severno od Krakova) so naše čete včeraj (nedeljo) ujele 2400 Rusov. Ogenj naših težkih topov ima velik uspeh. Ruske čete, ki so prekoračile spodnji tok reke Dunajec, niso mogle pr o d r e t i naše bojne čete. Vojni položaj se je tako razvil, da je naša armada posamezne gorske prelaze v Karpatih začasno prepustila sovražniku. Dne 20. novembra je posadka v Przemyslu — n a p r a v l i l a i z p a d i n je ruske obkoljevalne čete potisnila daleč nazaj. Rusi si sedaj ne upajajo več tako daleč pred trdnjavou, da bi jih začeli trdnjavski topovi.

Položaj na bojišču ugoden.

Berolin, 23. novembra.

Vojni strokovnjak-poročevalc angleškega lista „Morningpost“ je mnenja, da je strategični položaj avstrijske in nemške armade na izhodu proti Rusom sedaj ugodnejši, kakor je bil tedaj, ko sta zavezniški armadi udri na Rusko-Polskem. Nemci se borijo sedaj v bližini nemške meje in se jim pri nadaljnem bojevanju ni treba batit posebnih težav, a Rusi imajo za svojim hrbitom povsod le slabo izboljšane ceste za zvezo med posameznimi armadami. — Rusi imajo zvezo s svojo armado, ki stoji pri Krakovu in v Galiciji, le po velikem ovinku. Ruska armada razpolaga sedaj z tako močnimi rezervami.

Rusko uradno poročilo.

Milan, 23. novembra.

Iz Petrograda se brzojavljajo: Poročilo ruskega generalnega štaba, izdano dne 20. novembra, se glasi: Nemška armada se trudi, da bi rusko bojno črto, ki se razprostira med rekama Wartho in Vislo, predrla. Ruska ofenziva, s katero so pričeli v četrtek, dne 19. novembra, je imela delni uspeh. Posrečilo se je namreč ruskim četam, da so severozahodno od mesta Lodz odvzeli Nemcem težko baterijo in 10 strojnih pušk. Poleg tega so Rusi ujeli več sto Nemcov. Na črti Čenstohov-Krakov se vršijo hudi boji, ki pa se pravilno razvijajo.

Bitka se ugodno razvija.

Dunaj, dne 24. novembra.

Avstrijski generalni štab uradno razglasja:

Bitka na Rusko-Polskem se kljub hudemu mrazu na obeh straneh kreplja nadaljuje. Naše čete so zavzele več važnih postojank, so pridobile posebno v prostoru proti Wolbromu in na obeh straneh mesteca Pilica prostor ter so ujeli mnogo Rusov.

Splošno je položaj nespremenjen.

V naši državi se nahaja sedaj 110.000 vojnih ujetnikov (Rusov in Srbov), med njimi 1000 častnikov.

Boji za Karpate so manjšega pomena.

Dunaj, dne 24. novembra.

List „Neues Wiener Journal“ je dobil iz Budimpešte slednje brzojavko: Istočasno ko je naša glavna armada na povelje vrhovnega poveljstva nastopila splošno umikanje, kar je bilo že poprej v vojnem načrtu določeno, se je moral umakniti tudi oni del naše armade, ki je imel zasedeno karpatsko gorovje na galiski strani. Akorativ se bo bila, ki se že celih 9 dni bije na Rusko-Polskem, odločila na ruskom ozemlju, vendar se lahko z vso gotovostjo trdi, da bodo Rusi začeli napadalno prodirati tudi preko Karpatov. Boji pa, ki se bijejo ob in na Karpathih, nima skor nobenega upliva na razvoj bojev na Rusko-Polskem in so tudi v vsakem drugem oziru le malo pomembni.

Mimo Krakova in čez Šlezijo se vsak dan odpolje na tisoče ruskih ujetnikov v Avstrijo.

Na Rusko-Polskem preti povodenj.

Krakov, dne 24. novembra.

Poljski list „Czas“ poroča: Oporni jezovi rek Visle, Sana, Wisłoka in Wistok, ki tečejo čez Zahodno in srednjo Galicijo ter Rusko-Polsko, so vsled vojske zelo poškodovani. Ti jezovi, ki so bili svoj čas zgrajeni z velikimi žrtvami in težavami, so dosedaj leta in leta obvarovali obširne pokrajine in doline gor in omenjenih rek pred jeseškimi in spomladanskimi povodnjimi. Ker se je z okopi in topovskimi kroglimi te jezove na mnogih mestih zelo poškodovalo, se je bat, da nastopijo vsled izredno mnogo padlega s enega velike povodnji, ki bodo ogroževale tudi armade v Galiciji in na Rusko-Polskem.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, dne 25. novembra.

Belgrad se n i p a d e ! O bojih, ki se bivajo okrog Belgrada, uradna poročila molčijo. Naši topovi so porušili že vse vojašnice in javna poslopja v Belgradu. Da je padec mesta blizu, izpričuje dejstvo, da se morajo vse ženske in otroci izseliti iz Belgrada.

Pri Lazarevcu (25 km severozahodno od Valjeva) so naši zasedli višine, na katerih so imeli Srbje močne postojanke. Naša glavna armada, ki stoji na južni in južnoizahodni strani Valjeva, je imela večnevnji odmor, da se okrepi za rovo bitko.

Naši so pregnali in zadnjite deni Srbe in Črnogorce in južnoizahodne Bosne.

Vse z veliko radovednostjo pričakuje, kaj bo storila Belgija. Nekateri glasovi pravijo, da bo postavila Bolgarija proti Grkem 100.000 mož in proti Srbi ravno toliko, kakor hitro bodo naše čete dosegli do Niša.

Naše prodiranje v Srbijo.

Graški listi poročajo: Srbi se vojskujejo v poletnih uniformah. Iz Belgrada so odstranili prebivalstvo. Na deželni cesti se vozi na vozeh na tisoče žen in otrok iz Belgrada proti Kragujevcu. Naše postojanke so izvrstne. Za Valjevom so zadele naše

čete na trdo vraten odpor, a naša artilerija neprestano obstrelije sovražnikove streške jarke.

Novo zbiranje srbske armade.

Graški listi poročajo iz Sofije: Srbski listi v Nišu presojajo položaj srbske armade še vedno kot ugoden. Trde, da gre zdaj le za to, da se zberejo srbske čete na mestu, ki je za nje ugodnejše. Srbski škorni urad poroča o bojih zadnjih dñi, da se je položaj začasno izpremenil, a da se že čez nekaj dñi slika Srbov ugodno spremeni. Širša javnost pa seveda zavijanjem ne verjame in se ne pusti varati, ker skrbiv ranjenci za resnično poročila o položaju. Vkljub temu hočejo Srbi braniti svojo deželo do zadnjega moža.

Ciganski otok naši osvojili.

Ciganski otok leži med Zemunom in Belogradom. Naši so ga zapustili iz taktičnih razlogov, nakar so ga zasedli Srbi. Zadnje čase so ga naše čete zopet z žrtvami iztrgale Srbov.

Nove srbske izgube pri Valjevu.

Solun, 21. novembra. Srbi so imeli v novejših bojih v prostoru pri Valjevu zopet velike izgube. Do sedaj so poslali v Bitolj v Novi Srbiji nad 800 ranjencev, katere so spravili v zasebna stanovanja, kjer so bolnišnice in javna poslopja že prenapolnjena samih ranjencev.

Slovenska Belgija.

Petrograjski list „Utro Rosije“ piše pod nadpisom „Slovenska Belgija“: Dvozvezja je predpisala Srbiji isto vlogo, kakor Belgiji. Črni dnevi čakajo nam sorodno Srbiju. V teh težkih dñih so jo nam odtrgali naši odkriti in tajni sovražniki. Srbija je pa nastopila junaško na pozorišče in junaško prenaša slovensko Belgijo svojo drugo preizkušnjo. V teh za Srbijo žalostnih in težavnih trenutkih bije srce celo Rusije za Srbijo. Tudi nad Belgijo se vlađa, a Belgija še ni premagana. Zgled in usoda Belgije je občudovanja vredna. Tudi Srbi naj se pripravljajo na to usodo, fin naj bodo pripravljeni, da nastopajo na tisto pot, na kateri sveti luč slave.

Srbi in Črnogorci pregnani iz južne Bosne.

Sarajevo, 24. novembra.

List „Bosnische Post“ poroča dne 21. nov.: Ko o naše čete pregnale Srbe in Črnogorce iz izhodne osne, posebno iz okolice Sarajeva, ter so osobito v ožih za Romanjo-planino prizadiale sovražniku velike izgube, je bilo potrebno, da se upadle sovražne čete reženejo tudi iz južnoizahodnega bosanskega kota. V tem, ko je naša glavna armada začela prodirati Srbijo, so naša kralca, ki so stala na južnoizahodni strani Sarajeva, krepko preganjala iz našega ozemlja Srbe in Črnogorce, ki so upadli v južnoizahodni kota Bosne. Z gotovostjo se pričakuje, da bo ta del Bone kmalu popolnoma očiščen sovražnika. Iz treh južnobosanskih mest je bil sovražnik že pred več dñimi pregnan. Od četrtega (dne 19. novembra) naprej se nahaja v teh mestih avstrijska posadka. Sovražne čete, ki so bile pomnožene z komitaškimi oddelki, so deloma že vrzene čez mejo. Del teh čet pa se je umaknil proti Cajnici (ob srbsko-črnogorski meji, južnoizahodno od Sarajeva), odkoder pa bodo tudi že v kratkem pregnane.

Nemško-francosko bojišče

Maribor, dne 25. novembra. Ako pogledamo Avstrije na Francosko bojišče in primerjamo ondotni položaj Nemcov z našim položajem v Galiciji, potem nam pri Bogu ni treba biti malodušnim. Nemci in Franci so po splošni sodbi na bojišču približno enako težljivi. Vendar Nemci dobesedno le korakoma napredujejo. Proti nam pa je nastopala v Galiciji večkratna premoč, vkljub temu smo dosegli marsikateri uspehi in svoje umikanje izvedli vsakokrat strogo po načelu in v načelju redu. S francoskega bojišča te dni zopet ni nič posebnega poročati, razven, da je v obči nemški položaj ugodnejši kakor francoski.

Hude posledice slabega vremena za Francijo.

Rim, dne 23. novembra. Rimski list „Messagero“ poroča, da francoska armada hudo trpi vsled grozne zime, ki se je pojavitla v severni Franciji. Vse bolnišnice so napolnjene z bolniki. V Franciji se bojijo, da bo tudi letošnja zima tako huda, kakor je bila 1. 1870 za časa francosko-nemške vojske. Vsled slabih cest se vozovi s streličevom le prav težko spravijo do bojne čerte in vojskovovanje postaja od dne do dne težavnejše. Vkljub temu, da vlada trenutno mir, se vendar zdi, da snujejo Nemci nove naklepe.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, dne 25. novembra. Na Kavkazu je prišlo med Turk in Rusi do spopadov pri Akabi, Zazvetaštarju in Koprisku. V teh bojih so bili Rusi poraženi in so se morali umakniti,

Ruske vojne ladje v Črnom morju, ki so obstrelevalo turško mesto Trapezunt, so se zapletile v boj s turškimi ladji. V tem boju je bila poškodovana ena velika ruska oklopna ladja. Pod poveljem egiptovskega khediveja (podkralj) pa baje prodira 200.000 Turkov iz Sirije in Palestine proti Egiptu. Pri mestecu El Ariska ob egiptovsko-turški meji so se že vršili spopadi med angleškimi in turškimi četami. Turške čete so že, kakor poročajo listi, zasedle ob zalivu jezera Balah, ob obeh straneh Sueški prekop.

Turki zasedli goro Libanon.

Frankobrod, dne 24. novembra.

„Frankfurter Zeitung“ je dobila iz Kaira v Egiptu poročilo, da so turške čete zasedle goro in pokrajino Libanon. Angleški uprav telj je zbežal v Damask. Nadškof v Libanonu pa je ostal na svojem mestu.

Molitve za zmago v Jeruzalemu.

Jaffa, 20. novembra.

Včeraj so bile v Jeruzalemu v Omar-mošeji velike prireditve za vojno in molitve za zmago Turčije, Avstro-Ogrske in Nemčije in pa za vladarje teh treh cesarstev. Avstro-ogrski in nemški poslanik sta se na povabilo udeležila nadaljnih prireditv v neki vojašnici, nakar so poslani ka v častnem spremstvu spremili nazaj v obe konzularni palači. Tudi tu so se ponovili izrazi priateljstva.

Zopet več francoskih brodovij v Adriji.

Milan, 23. novembra.

List „Sera“ poroča iz Sv. Ivana v Medui: V Jadransko morje sta došla dva oddelka francoskega torpednega brodova. Iz tega se sklepa, da bodo Francozi zopet pričeli z napadom na Kotor. Preko Sv. Ivana se pošilja neprestano mnogo orožja in streliva za Albance, kateri se skoro vsak dan ob Črnogorski meji borijo s Črnogorci.

Ustaja Burov.

Berolin, 23. novembra.

Berolinski list „Vossische Zeitung“ poroča, da se nahaja pod poveljstvom generala Deweta 100.000 Burov. Angleži so oborožili mesti Klapstadt in Johannsburg s težkimi topovi, ker pričakujejo prihod ustaških Burov.

Razne novice.

* Duhovniške vesti. Č. g. Anton Kuhar, kapelan v Solčavi, je prestavljen na Ljubno v Savinjski domini.

* Sv. Oče za katoliška društva. V poslanici na škofe in nadškofe pišejo sv. Oče o društvem življenu: Ker pa je spodbuda za očeno priznavanje vere in temu odgovarjajočem življenu ljudi najbolj odvisna od tega, da se bratsko navdušujejo in med seboj tekmujejo z lepim vzgledom, zato ž i v a h n o p o z d r a v l a m o , ako neprestano nastajajo nova katoliška društva. In ne želimo samo, da se ta društva razvijajo, ampak h o c e m o , da stoji njih. Okrepitev pod našim varstvom in našim pospešiteljstvom; ta okrepitev ne bo izostala, če se bodo vedno in zvesto izpolnjevali oni predpsi, ki jih je sv. Stolica dala in bode dala. Vsi oni pa, kateri v takih društvenih posvečujejo svoje moči Bogu in cerkvi, naj ne pozabijo na besede božje modrosti: „Poslušen mož bo govoril o zmagi“; kajti ako ne bodo Boga poslušali, s tem, da se podvržejo cerkvemu poglavariju, bodo zamaniskali pomoči božje in njihovo delo bo brezuspešno.

Izobraževalna društva. S. K. S. Z. opozarja izobraževalna društva, da prirejajo vsaj o božičnih praznikih za namene mariborskega slovenskega edbora, ki skrbijo za podporo vojakov na bojišču, časno primerno igro „Za dom med bojni grom“, spevoigro, katero je ustvaril g. nadučitelj A. Kosi v Šredišču. Igra je lahka in lepa z deklamacijo in petjem. Društva, ki hočejo prirediti igro, se naj obrnejo na S. K. S. Z. v Mariboru.

Slovenski odbor za podpiranje vojakov na bojišču je prejel načrte te-je darove: Franc Predan v Mariboru 2 K, Jože Pečnak, kaplan, Novacerkev, dar Mohorjanov za božičnico vojakom 15 K, Štefan Rojnik, c. kr. računski svetovalec v Gradišču, 10 K, stavbenik Glaser v Mariboru 5 K, neimenovana 4 K, Neža Bezjak 2 K, ſkarna sv. Cirila je podarila vse ſiskovine v znesku 36 K, Spodnještajerska ljudska posojilnica 400 K, Ivan Novak, Sv. Lenart pri Brežicah, 11 K, Dorner Franc, kmet v Selnicu ob Muri, 1 K, Dreier Franc 40 v, Dreisibner Jožef 20 v, neimenovan 8 K.

Solska vodstva na Sp. Stajerskem. Ker so vprašala nekatera solska vodstva glede darov za vojake za razne nasvete, opozarjamо še enkrat kraje Šolske svete in Šolska vodstva, da je slovenski odbor v Mariboru z odkom c. kr. namestnika izreceno poblaščen, da pobira darove za vojaški dan, oziroma za božičnico med slovenskim prebivalstvom Sp. Stajerska. Zato opozarjamо še enkrat vse nabiratelje, da osredotočijo svoje prispevke s pošiljavami v Maribor, da slovenski odbor tem častnejše reši svojo nalogu. — Slovenski odbor za pobiranje darov. Maribor, Koroška cesta 5.

* **Poroča.** Poročil se je pred odhodom na bojišče dne 25. t. m. v cerkvi Sv. Magdalene v Mariboru

vojak-rezervist, inštruktor novincev, g. Ljudevik Kačjanar, z gdč. Pepco Stuhec, sestro velečast. gosp. kaplana Stuheca pri Kapeli. — Obilo sreče in srečno vrnitev z bojišča!

* **Odlikan Salezijanec iz Veržej.** Ravnatelj salezijanskega zavoda v Veržeju je dobil pred kratkim od gojenca tamoznjega samostana, ki se sedaj bori v nemški armadi v Izhodni Prusiji proti Rusom, pismo z bojišča, v katerem mu naznana, da je bil od nemškega cesarja odlikovan z redom železnega križa. Odlikovani salezijanec se je pri naskoku na sovražne okope pri Mali Guji v Izhodni Prusiji posebno odlikoval.

* **Odlikan vojaki naših domačih polkov.** S srebrno kolajno druge vrste je cesar odlikoval sledče junake od 47. pešpolka: Polkovni trobentač Ožbalt Gaube, frajtar Adam Požarnik, pešci Jakob Mesarič, Franc Sedlaček, Jožef Slamič, Anton Vertnik, kadet Martin Pevk, korporal Anton Supan, frajtar Martin Korošec, Karl Živko, pešec Avgust Leber, Ivan Senekovič, rezervist Rudolf Pseničnik. — Od 87. pešpolka: narednik Alojz Govejšek, Vinko Majcen, četovodja F. Babič, Avgust Dolinšek, Anton Gaube, Jakob Irgl, I. Jazbec, Ivan Kovačič, Tomaž Grašič, korporali Ant. Hudale, Jožef Pridošek, Jožef Vertačnik, frajtar Luka Stergar, pešci Alojzij Kren, Valentn Poličnik, Anton Zorko, rezervist Martin Novak in častni sluga Peter Zemljč. — Od dragonskega pešpolka št. 5: stabni stražmojster Jakob Senčar, korporal Valentin Ferjancič, dragonci Franc Burjak, Jožef Šunko in Vinko Strohmayer. — Od pionirskega bataljona št. 3: četovodja Pavel Herman, korporal Gregor Rančigaj, frajtar Ivan Hajden, pionirji Karol Bračna, Luka Jurjevič, Jožef Pikel, Ivan Šlaper, Miha Stuhec, Adolf Supanec, Ciril Žagar in Jakob Zorko.

* **Dva slovenska junaka.** Franc Škrget, 24letni posestnički sin, doma na Gomilji, župnija Sv. Bolzenk pri Središču, desetnik pri 87. pešpolku, je dobil srebrno kolajno II. razreda za izredno hrabrost pred sovražnikom. Škrget je bil dne 29. avgusta poslan na patruljo in tam je trčil skupaj z mnogo močnejšo rusko patruljo, s katero so se slovenski fa-tje v nekem gozdu sprojeli in sfavno zmagali. Več Rusov so ujeti in prinesli našemu poveljstvu važna poročila o ruski post-vankah. — Drugi odlikovanec je Alojzij Rudolf, 27letni posestnik fa-kovač v Heremancih pri Sv. Bolzenku. Imenovan je rešil nadporočnika, ki je težko ranjen ležal v nekem potoku. Rudolf se ni oziral na to, da so se nahajali Rusi v neposredni bližini. Naložil je častika na ramo in kljub silnemu ruskemu ognju je odbežal z ranjenim poročnikom iz prednje bojne čete ter ga zanesel na varno. Rudolf je dobil za svoj junaka čin srebrno kolajno II. razreda. Oba vrla junaka sta se vrnila zopet v boj. Drugi dan je zvzel oba ruski Šrapnel. — Naši Sloveni so res vzorni junaki.

* **Pet bratov v vojski.** Pesestica Neža Stuhec z Loko c. župnija Sv. Tomaž pri Ormožu, ima 5 sinov, kateri so bili poklicani v vojsko. Najstarejši sin Vincenc služi pri 26. črnovojniškem polku in je star 27 let. Sin Martin služi pri 4. trdnjavskem polku, star je 35 let. Jožef je narednik pri sanitetnem oddelku št. 17, star je 31 let. Lovro služi pri 87. pešpolku; bil je v Skadru v Albaniji. V Srbiji je bil težko ranjen in leži sedaj v bolnišnici v Ormožu in je star 24 let. Najmlajši sin Marko služi pri pionirskem bataljonu št. 3 in je star 23 let. Dobil je v Galiciji srebrno hrabrostno kolajno I. razreda. Vsi skupaj so odslužili 14 let pri armadi. Pač redek slučaj in težko, če pridejo vsi nazaj na našo krasno slovensko Štajersko. Sli so za dom med bojni grom. Težka bila je ločitev od doma, pa vesela bo vrnitev po končani zmagi. Bog daj!

* **V ruskem ujetništvu** se nahaja vrl naš somišljenik in agitator za „Slovenskega Gospodaria“, Matevž Deželak, doma od Sv. Miklavža nad Laškim. Dne 25. novembra smo dobiti od njega dopisnico, katera je bila oddana dne 6. novembra in nosi 5 ruskih ter 1 avstrijski pečat. Deželak piše: „Slavo uredništvo! Pozdrave vam pošiljam iz daljne Rusije! Na svetedenje po vojski! Vaš nekdanji priatelj M. D., vojni ujetnik. Akarsk, gubernija Saratov, Rusija.“

* **Rudolf Simonič**, bivši načelnik mariborskega Orla, še živi in se ni nahajal na ponesrečenem podonavskem čolnu „Temeš“, kakor se nam je zadnjič poročalo. Simonič se nahaja na topovskem čolnu „Bodrok“, kateri pošilja sedaj z Donave tisočere žareče pozdrave iz svojih topov proti srbskim postojankam pri Belgradu.

* **Pozdrav iz Dinjana v Istri.** Vrl naš priatelj, somišljenik in naročnik „Slovenskega Gospodarja“, Vinko Štabuc, doma od Sv. Tomaža pri Ormožu, nam pošilja iz Dinjana v Istri, kjer sedaj služi kot črnovojnik, dopisnico, katera nam sporoča ... mnogo pozdravorov od slovenskih črnovojnikov, kateri tukaj (v Dinjanu) z veseljem čitamo „Slov. Gosp.“ in „Stražo.“

* **Hrabrost slovenskega računovodje.** Dne 8. septembra t. l. je ruska artillerija zapazila avstrijsko poljsko kuhinjo. Takoj jo je začela silno obstrelevali. Kuhari so morali zbežati in kuhinjo z vso opremo pustiti. To je videl Karol Blatnik, računovodja pri prvem bosanskem polku. Takoj je v družbi z drugim računovodje bitel rešil poljsko kuhinjo, kar se jima je tudi posrečilo. Nista se menila za točo krogel in strašni ogeni Šrapnelov in granat ter sta srečno rešila kuhinjo in sebe. Računovodja Karol Blatnik, kateri je doma pri Sv. Juriju pod Taborom v Savinji

ski dolini, je bil za ta hrašči in junaški čin odlikovan s srebrno kolajno. Istotako je bil odlikovan s srebrno kolajno za hrabrost Franc Močnik, računovodja pri 7. pešpolku, doma od Sv. Martina na Paki. Obema odlikovancema iskreno čast tamo.

* **Kaznovana trdosrčnost.** V zverinjaku v Lainzu blizu Dunaja se delajo okopi, kakor v vsej okolici Dunaja. Vrhovno nadzorstvo ima stotnik. Nekega dne je prišel k njemu delavec, ki je zaradi svoje tozadne sposobnosti bil določen za delovodjo onega oddelka, in je prosil za en dan dopust. Stotnik je vprašal dotičnega delavca, zakaj potrebuje dopust, in mu je povedal, da mora poiskati stanovanje za svojo rodbino, ker mu je hišni gospodar vrgel na često. Stotnik je poklical službeni avtomobil in se odpeljal z delavcem k njegovi rodbini. Tamkaj je že celo polpa pobalinov obskakovala kup delavčevega pohištva, ki se je že nahajalo na cesti. Stotnik je stopil k hišnemu gospodarju in ga vprašal, zakaj da je vrgel ubogega delavca na ulico. „Ker mi ni plačal načemnine.“ — „Potrite ž njim“, je dejal stotnik, a gospodar je odgovoril, da hoče imeti svoj denar in da ne mara delavca v svoji hiši. Stotnik je potegnil iz žepa denarno listnico in vprašal, koliko je delavec dolžan. „Dvajset kron.“ Stotnik je plačal dvajset K hišnemu gospodarju, se obrnil k delavcu in rekel: „Sedaj morete zopet nazaj v stanovanje.“ Toda hišni gospodar se je odločno uprl, češ, naj gre delavec kamor hoče, da ga ne sprejme več v svojo hišo. „In zakaj?“ je vprašal stotnik nevoljno. „Zato, ker sem jaz hišni gospodar!“ — Stotnik ni rekel nič, vsedel se je v svoj avtomobil in se odpeljal. Komaj pa je minulo 24 ur, pa je dobil dotičnega hišnega gospodara na podlagi zakona o vojnih dajatvah poziv, naj pride kopat okope, in za njegovega prvega predstojnika je bil določen — na cesto vrženi delavec!

* **Poizvedovanje o vojnih ujetnikih.** V sedanjem času se množe slučaji, da se mnogi obračajo na c. i. kr. zunanje ministarstvo ali na dunajsko poslanstvo Združenih držav Severne Amerike s prošnjo, naj se jim preskrbi podatek o posameznih vojakih naše armade, ki so v vojnem ujetništvu, ali pa da se naj pošlje denar tem ujetnikom. Vsa tozadenva pojasnila pa daje edino le skupni poizvedovalni urad na Dunaju, ki stoji na podlagi međunarodnih dogovorov v zvezi z enakimi napravami sovražnih dežel, zlasti z „Zarobljeničko Komando“ v Nišu, kakor tudi z „Bureau Central pour renseignements sur les prisonniers de guerre“ v Petrograhu. Vse prošnje, ki se torej tičajo naših vojakov v ujetništvu, naj se torej naslavljajo naravnost na: „Gemeinsames Zentral-Nachweisbüro, Hilfs- und Auskunftsstelle für Kriegsgefangene und Internierte, Wien, I. Bezirk, Jasomirgottgasse 6.“

* **Priprava na maskok.** Dopisniku lista „Sendbote des göttl. Herzens Jesu“ je pripovedoval neki rezervni nadporočnik, ki se je ranjen vrnil iz vojske, tole: 5. kompanija II. bataljona nekoga bayarskega infanterijskega poška je z velikim naporem dospela na vrh strmega hriba, da bi se prvikrat spoprijela s sovražnikom. Stotnik odredi kratek odmor v nekem gozdčku ter opozori moštvo: „Še četrt ure, potem pa smo v ognju s sovražnim četami. Pripravite se in ravnaite se po tem!“ Vsi vojaki potegnje molitve knjižice ali pa moleke iz žepov ter opravijo kratko molitev. Tih mir je zavlačal med njimi. Moštvo in častniki so se „pripravili.“ Bilo je tako lepo, da me je prevezelo. Natomb pa smo se spustili po hribu niz dol nad sovražnika, ki smo ga vrgli.

* **Ranjenci v gradu Konopiš.** Koncem minulega meseca so se otroci pokojnega prestočenstnika Franca Ferdinandu vrnili na grad Konopiš, kjer je, kakor znano, prirejen lazaret za večje število ranjencev. Gaullivo je videti sirote, kakši skrbi in si prizadeva, da bi bilo ranjencem udobno in bi jim omiljeno trpljenje. Tako so otroci pred kratkom v Benesovu po raznih trgovinah nakupili mnogo stvari in jih potem osebno v spremstvu grofice Chotek razdelili med ranjene vojake. Darovalcem so se zabliscali oči, ako so videli, da so z darili ranjence razvesili. Ko je prva skupina ranjencev ozdravljena zapuščala grad Konopiš, je vsak mož prejel dragocene darilo v spomin na dni, katere je preživel v najlepšem gradu na Češkem.

* **Gališki begunci na Spodnjem Štajerskem.** Stevilo vseh galiških beguncev, ki so nastanjeni doma v Mariboru in okolici, v Ptuju, v Celju, Slovenskih Bistrici, v Žalcu in Spielfeldu znaša 7478 oseb. — Zdravstveno stanje beguncev je novolino.

* **Novi srebrni noveci.** Češki list „Narodni Listy“ poroča, da vlada namerava dati kovati srebrne novece po 25 vin., da se tako odpomore pomanjkanju drobižja.

* **Silni viharji na Blatnem jezeru.** Listi poročajo iz Velike Kaniže: Krog Blatnega jezera divja strahoviti viharji. Dne 20. novembra je vse povsod zapadel sneg. V vseh je povzročil vihar veliko škodo; izrul je mnogo mogočnega drevja.

* **Šrapnel zadel medveda.** Iz Budimpešte se poroča, da je v tamošnji bivalnični prinovodoval ranjen korporal, ki se je udeležil borbe z Rusi na Karpatih, da je pri mestecu Raho naletel v gozdu na velikega ranjenega medveda, kateremu je ruski Šrapnel odtrgal prednji rogi ter razmesaril zadnji del telesa. — Zverina je tulila od budih bolezni ter se prekopicavala med grmovjem. Voiakom se je neravdno žrtev ruskega Šrapnела smilila in eden izmed njih je z dobro namerjenim strelem ubil „ranjenca“.

* **Avtomobilna zveza Rudolfovo-Krško.** S 1. decembrom bo redni promet na tej progi za nedolžen čas ustavljen.

Sv. Peter pri Mariboru. (Padli junaki.) Pravijo da potapljač se človek še za slamo prime, ki blava po vodi, da bi se rešil. Tako se godi tudi nam. Ko smo slišali, da so nekateri naših vojakov padli na vojski, tolažili smo se: Menda pa to ni on, — Padel je, padel, pa še mrtev ni, — Rusi so ga ujeli in sedaj biva v kakšni bolnišnici na Ruskem in ne more pisati itd. Tako in enako smo se tolažili, a zaman. Pretečeni teden smo dobili natančno poročilo, da je padel pri Lvovu v Galiciji Janez Črnko, kmet v Nebovi, št. 31 na Kunačevem posestvu. Zapustil je ženo s tremi otroci. Rojen je bil v Zimici. Priučl se je tebarskega dela ter bil kot priden in zvest delavec da leč na okrog znan. Kakor mladenič, tako je bil tudi kot mož vzoren in res pobožen. V ponedeljek, dne 16. novembra, je bilo mrtvaško opravilo zanj. Farmani v obče žalujejo za njim in marsikatero oko se je roslo, ko so g. župnik omenili njegovo smrt in molili zanj na pridižnici pretečeno nedeljo. Naj mu bo lahka tuja, s krvjo naših junakov napoena zemlja poljska! „Sl. Gospodar“ je izgubil ž njim zvestega naročnika, a njegova smrt rodila naj deset novih!

Novice iz Hoč. V torek, dne 17. novembra, je umrl po daljši bolezni vrlji mož, 73letni posestnik in občinski odbornik Janez Jurič. Rajni je bil zanesljiv naš pristaš. N. v m. p.! — V soboto, dne 21. novembra, pa je v Bohovi umrl posestnik Karl Flakus. Bil je v zadnjih časih hud naš-nasprotnik. — Na Pivoli je izdanil 20letni mladenič Frane Koren, zvest član Marijine družbe. Uničila ga je jetika.

* **Sv. Trojica** v Slov. gor. Dne 22. novembra ob 16. uri zjutraj je nenadoma začelo goreti gospodarsko poslopje Alojzija Črnce, posestnika v Zg. Porčiču. Bila je velika nevarnost; da zgori imenovanemu vse do tal. Odšel je namreč s svojo ženo v cerkev in doma je bila sama dekla, ker je sin na bojišču. Avrli so sedje so prihitali še pravočasno na pomoč, so rešili živino iz gorenega hleva in s svojo delavnostjo in čujočnostjo zabranili, da nč tudi pogorela hiša.

* **V Ljutomeru** prodaja „Slovenskega Gospodarja“ trgovec Alojz Vršič. Kdor nč sam naročnik, si lahko naš list kupi pri njem.

* **Ptuj.** Na bojnem polju je bil ranjen v glavo dne 19. oktobra bivši načelnik ptujskega Orla, Mihael Menoni, desetnik pri 10. stotniji domobranskega pešpolka št. 27. Sedaj se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

* **Sv. Lovrenc** na Dravskem polju. Topničar A. Finžgar (Finžgarjeva hiša je, kakor tudi več drugih, poslala tri bratje na severno bojišče), odvetniški uradnik v Celju, je pisal svoji sopropri, da je bil v boji v Galiciji ranjen in si je złomil nogo ter prišel v rusko ujetništvo. Nahaja se v deželnih bolnišnicah v Kijevu.

* **Vurberg.** Naš grad je postal zopet živahan, kot je bil v nekdajnih časih. Gališki begunci stanujejo v njem. Koncem septembra je prišlo okrog 30 Rusinov in Poljakov. Drugi so sledili v začetku oktobra, dne 19. novembra pa je prišlo kar 150 judov in 36 kristjanov-Poljakov. Začudeno so gledali naši otroci te gališke jude z njihovimi črnimi lasmi in dolgimi suknjami. Toda judom ni bil po volji vurberški grad, gradu pa ne judje, zato so zopet odšli v ponedeljek, dne 23. novembra, kristjan-Poljaki pa so ostali. Poljaki zahajajo v tukajšnjo cerkev ter se prav lepo obnašajo. Prosi se, če bi imel kdo kaj poljskih knjig ali časopisov, da bi jih poslal na Vurberg. Dobro bi tudi bilo, če bi kak poljski duhovnik prišel za par dni na Vurberg, da bi imel za svoje rojake službo božjo. Morebitne pošiljatve prosimo na župni urad v Vurbergu.

* **Dev. Marija v Puščavi.** Dne 15. novembra se je vršil v naši fari pogreb na železnici ponesrečenega črnovojnika Antona Steier, kojega se je udeležla vojaška straža s svojim poveljnikom, civilna straža občine Kumem in mnogo občinstva. Žaluoča vđova s tremi majhnimi otročiči je vzbudila občno pozornost in ssčutje, nje bolest in obtupnost privabilo je marsikom solze v oči. Komaj pa je naš priljubljeni preč. g. župnik končal mrtvaške molitve za rajnega in vse na polju slave padle junake, ter nato zapustil pokopališče, so se slišale ob grobu, v spačeni nemščini izgovorjene besede: „Proč tukaj, tu sem jaz gospod!“ Omenjeno bodi, da nč imel dotični „visoki gospod“ za te oblastne besede nobenega povoda in je tudi samo ob sebi razumljivo, da je vzbudilo postopanje dotičnega med pričujočimi splošno ogorčenje. Sicer se pa to ni zgodilo prvič, a mi smo še mirno počrpeli, če bomo pa tudi v bodoče, je drugo vprašanje.

Brezno ob Dravi. Za Rudečki križ in božičnico vojakom prav radodarno darujejo letos tukajšnji Mohorjani, pa tudi drugi. Skupen izkaz sledi svoječasno. Doslej je nabranih 33.96 K. K. družbi Rud. križ je doslej tukaj pristopilo in najmanj po 4 K vplačalo 9 moških in 6 ženskih udov. Novi se še vedno sprejemajo. Blagor usmiljenim!

* **Sv. Frančišek Ksaverij.** Žalostno so zapeli pretečeni teden zvonovi pri Sv. Frančišku. Prišla je novica z južnega bojišča, da je padel za domovino vrl mladenič Jakob Tesovnik, p. d. Trbovški. Rajni je bil še le letos potren v vojake, kjer je našel zgodno smrt. V njem je izgubilo tukajšnje Katoliško bralno in izobraževalno društvo svojega člana, izvrstnega igralca in odbornika. Počival v miru dragi Jakob, čeravno ti ni usojeno, počivati na domači slovenski

grudi, vendar ti naj bože tuja zemljica lahka! Žalujoci rodbini pa naše najiskrenje sočutje.

Pogrešajo se: Ciril Zupan, od 26. domobranskega pešpolka, 7. marš-bataljona (od godbe). Če kdo kaj ve o njem, naj to sporoči Martinu Zupan na Kalobju, Vadal, št. 93, p. St. Jurij ob južni zelenici. — Prosim, če je kjer kaj znano o pogrešanem vojaku Alojziju Hofman, Dozdaj, so še bila vsa poizvedovanja zastonj. Imenovani je slušil kot pešec pri pešpolku štev. 87, pri 5. stotniji, in se pogreša že od dne 24. avgusta. Lepo prosimo njeve sobojevnike, kateri so še pri življenu in ki so bili z njim skupaj v ognju, da naj pošljemo poročilo na naslov njegovih zlostavnih staršev: Tomaž in Ana Hofman, posestnika v Bučecovih, pošta Sv. Križ pri Ljutomeru. — Nadomestni rezervist 47. pešpolka, 1. stotn., Ivan Walcher ni dal od odsoda iz Maribora nobenega glasa od sebe. Če kdo kaj ve o njem, naj sporoči to Tereziji Walcher, po domače Šaler, posestnici na Sklemenu, pošta Šelnica ob Dravi. — Viktor Vrankar, rezervist 87. pešpolka, 5. stotnija. Zadnjikrat je pisal dne 27. avgusta. Po poročilu nekega tovariša je bil na severnem bojišču ranjen v roko. Ako bi bil komu znano, kaj se je z njim pozneje zgodilo, naj to blagotno naznani potri rodbini: Vrankar, Sv. Jurij ob Taboru. — O frajtarju Danilu Cebular pri pešpolku štev. 47, 4. stotnija, ni od dne 3. septembra nobenega poročila več. Prosijo se njegove vojne tovariše, ako jim je o istem kaj znano, da naznanno to njegovi sopropri. Naslov: Gospa Vanda Cebular v Gorici, Via Stražišča 40, Primorsko.

„Svetovna vojska.“ V Katoliški Bukvarni v Ljubljani izhajašo sešitki „Svetovna vojska“, ki prinašajo zanimive opise o vojski. Delo je okinčano s slikami. Vsak mesec izhajata 2 zvezka. 6 zvezkov stane 3 K proti predplačilu. Naroča se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Priporočamo!

* **Opozorjamo** na današnji oglas „Lysoform“ najboljše razkuževalno sredstvo. Tvrda, ki izdeluje „Lysoform“, je letos podarila že velike množine te tvarine za naše avstrijske ran-

Grušova. Lovci v občini Grušova so dne 19. novembra darovali za avstrijski Rudečki križ: najemnik lava Jožef Krajen 2 K, Jožef Kranner 2 K, Vincenc Verlič 2 K, Anton Lipovšek 2 K, Janez Rokavec 1 K, Anton Toplak 40 v., dva lovska paznika od Sv. Petra Karol Verlič 1 K, Jakob Knuplje 4 v., posestnica Marija Rokavec 2 K, hčerka Marija, Verlič 1 K. Skupaj 13.44 K.

Orehovavas. Za avstrijski Rudečki križ se je nabralo v občini Orehovavas-Hotinjavas znesek 32 K.

Sv. Anton v Slov. gor. Otroci tukajšnje šole so poslali po g. učiteljici Josipini Vogrinje ubogim ranjenim vojakom 35 kg suhega sadja ter približno 50 kg jabolk. Za nakup volne pa so zložili skupaj 18.40 K. Posnemanja vredno! — G. stražmojster Franc Majhenšek je daroval tukajšnji šoli 20 K za nakup volne namesto venca na grob na severnem bojišču padlega junaka in njegovega prijatelja F. Ilgo iz Fala. Vsa čast mu!

Sv. Lenart v Slov. gor. Kakor smo svoj čas poročali, je šentlenartski nadučitelj g. Kopič nabral za družine v vojsko po klicanih šentlenartskega okraja 197. K. Prispevali pa so slediči dobronikti: Glavna hranilnica in posoščnica 25 K, gospa dr. Goršekova 20 K, notar Štupica 20 K, „Pomagaj si, sam“ 20 K, č. g. župnik Janžekovič, dr. Ilaunig, dr. Tipič, Čitalnica, šent. Sokol, nadučitelj Kopič 10 K, poslaneč Roškar 7 K, gospa Arnuževa, gospa Ana Neureiter, trgovec Zemljčič, Franjo Wella po 5 K, dr. Leščnik, učitelj v veleposestnik Zabukoski, poštar Fabiani, soličnik Polič, č. g. kaplan Cilešek in književod Strelj po 3 K, Anton Vogrin, Damijo po 2 K, Minarik, Sebastnik, trgovec in veleposestnik Fr. Breznik po 1 K.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Za avstrijski Rudečki križ so do 11. novembra po župnijskem uradu darovali p. n.: Bajman Terezija 20 v., Belec Neža 20 v., Bohnečka vas 40 K, Budja Uršula 40 K, Čagran Frančiška 8 K, darovanje v cerkvi dne 10. avgusta 229 K, darovanje pri Sv. Duhu 68.15 K, J. J. 1.10 K, Košar L. 10 K, Krizan Marija 1 K, K. J. 200 K, Lah Frančiška 50 vin., Lah Marija 1 K, Lončarič Josip 10 K, Mladenčica družba 10.20 K, Oblak Janez 7 K, Pišč Marija 4.90 K, Roškar Marija 50 v., Slana Frančiška 50 v., Slekovce Marija 1 K, Sijaneč Marija 2 K, Sijaneč Terezija 59 v., Tištar Janez 2 K, Toš Terezija 60 vin., Želenko Marija 1 K, Zenkovič Ema 5 K, Žabot Alojzij 92 vin., Zajda Alojzij za berkovsko občino 30 K. Skupaj 641 K 27 v.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na naslov c. kr. okrajnega glavarja v Ljutomeru za avstrijski Rudečki križ je poslalo Bralno društvo 20 K, podružnica Slovenske Straže 20 K ter gasilna društva skupno 15 K.

Mala Nedeljš. Kmetijska podružnica priredila svoj občni zbor v nedeljo, dne 13. decembra, ob 8. uri predpoldne, v šoli s sledičem sporedom: 1. Volitev novega odbora. 2. Pobiranje udnine za leto 1915. 3. Slučajnosti. Prosijo se tudi vse tiste žene, katerih možje so morali oditi k vojakom, naj pridejo in naj one nadomestijo svoje može pri kmetijski podružnici.

Staracesta. V naši občini se je nabral znesek 178.03 K za avstrijski Rudečki križ. Znesek se je izročil ljutomerskemu okraju glavarju.

Središče. Za avstrijski Rudečki križ so darovali tukajšnji Mohorjani znesek 40 K.

Majšberg. Na praznik Brezmadežnega spomenca Marijinega, dne 8. decembra, se bo pri nas ustanovila Marijina družba. — Slavostni cerkveni govor bo imel profesor č. g. dr. Hohnjec iz Maribora. Vsi pošteno-mislični mladeniči in mladenke, pridite v občinem številu na lepo slavnost!

Celje. Zbirka za obdarovanje vojakov se je vršila tudi v našem mestu in je imela prav lep uspeh, katerega bodo naši vrlji junaki veseli. Nabralo se je klub prejšnjim obilnim žrtvam v prid avstrijskega Rudečega križa 291.10 K v gotovini, 14.210 ciger, 2000 papirnih ovojkov in 110 škatljic užgalic. Gotovina se je deloma porabila za nakup dobrega tobaka, iz katerega se napravili še 25.000 cigaret, takoj da se bo te dni lahko odpodalo že 40.000 cigaret na domače polke potom urada za vojno oskrbo vojaštva. Tudi ranjencem v Narodnem domu ter takim, ki so na potu okrevanja v St. Juriju ob južni zelenici, se bo priredila božičnica. Zbirko ste oskrbeli gospod dr. Benkovičev in dr. Karlovšekova, ki ste se z veliko vremena postavile v službo dobre te stvari. — Č. g. vikar dr. Vraber je še posebej nabral 31 K.

Zadnja poročila, došla v četrtek 26. nov.

Avstrijci ujeli 29.000 Rusov.

Dunaj, dne 25. novembra.

% Uradno se razglaša:

Velika borba na Rusko-Poljskem traju dalje.

Dosedaj so naše čete v tej bitki ujeli 29.000 Rusov ter uplenile 49 strojnih pušk in mnogo drugega vojnega graqiva.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, generalmajor.

Prodiranje Rusov Karpatih.

Budimpešta, dne 25. novembra.

Položaj v Karpatih, kjer Rusi že nekaj dni prodirajo, se je spremenil nam v prid. Na nekaterih mestih so bili Rusi zopet pregnani iz Karpat.

Avstrijci zasedli gorovje Maljen in Suvobor.

Dunaj, dne 25. novembra.

Z bojišča proti Srbov se uradno poroča: Naše čete so med težkimi boji že na celi črti prekoračile močvirnate nižave ob reki Kolubari ter so z napadom na višine na izhodni strani reke pridobile več ozemlja. Več krepkih protinapadov sovražnih rezerv je bilo pod velikimi izgubami odbitih. Naše čete so ujeli mnogo Srbov. K nam je prišlo tudi mnogo beguncov iz srbske armade.

Na južnoizhodni strani Valjeva so naša krdela, boreč se s sovražnikom, prekoračila s snegom pokrite gorske grebene Maljen in Suvobor. (Hribovje Maljen in Suvobor je visoko do 1000 m in leži nekako v sredi pota med Valjevom in Kragujevcem.) Včeraj (torek) so naši pri tem prodiranju ujeli zopet 10 častnikov in 300 mož ter zaplenili 3 strojne puške.

Bitka pri Lazarevcu se nadaljuje.

Sofija, dne 25. novembra.

Iz Niša se poroča: Od nedelje, dne 22. novembra naprej se vrše pri Lazarevcu hudi boji med Avstrijo in Srbi. Od vseh strani se pošiljajo naše čete na ladja „Z.“ je francoske baterije na Lovčenu igranje se umaknili zadnji srbski oddelki.

V Srbiji nastopilo milejše vreme.

Budimpešta, dne 25. novembra.

V ozemlju, kjer se izliva Sava v Donavo, to je v okolici Belgrada, je nastopilo milejše vreme. S tem je prodiranje naših čet zelo olajšano.

Naš uspeh zoper Lovčen.

Rim, dne 25. novembra.

Vojni poročevalci lista „Corriera della sera“ opisuje položaj na Lovčenu kot obuten. Avstrijska vojna ladja „Z.“ je francoske baterije na Lovčenu izraje uničila. Francoska težka artilerija na Lovčenu je brez moči. Francoske ladje si ne upajo blizu. Njih zadržanje je sedaj kronano z velikimi neuspehi.

Uradno nemško poročilo o stanju nemških armad.

Podpisujte

**davka prosto 5 in pol odstotno avstrijsko vojno posojilo
iz leta 1914 zapadlo dne 1. aprila 1920.**

RAZGLAS.

Po cesarskem odloku od 4. avgusta 1914. l., drž. zakona štev. 202, o izvršitvi kreditnih operacij v svrhu plačila stroškov za izvanredne vojaške priprave povodom vojaških spletov izdaja c. kr. finančni minister davka proti $5\frac{1}{2}\%$ ni vojni zajem. Skupni iznos zajma se bo določil na podlagi uspeha, katerega bo imela javna subskripcija.

Vrednostni papirji vojnega zajma se glase na imetnika in so izdani v kosih po 100, 200, 1000, 2000 in 10000 K ter v kosih, ki ustvarjajo večkrat od 10000 K. Datinani so kosi dne 1. novembra 1914. l., imajo na sebi posnetek podpisa c. kr. finančnega ministra in so protipodpisani od predsednika in od enega člena kontrolne komisije državnih dolgov v državnem zboru. Izdani so v nemškem jeziku, bistveni obseg teksta pa je izdan tudi v deželnih jezikih. Vrnitev vojnega zajma se bo vršila dne 1. aprila 1920. l. C. kr. državna uprava pa si pridružuje pravico, da sme vrniti zajem tudi pred 1. dnem aprila 1920. l. bodisi v celini ali deloma, prejšnja povrnitev pa je mogoča samo na podlagi predloge najmanj trimesečne odpovedi. Ta odpoved se razglasiti v uradni "Wiener Zeitung".

Vojni zajem se obrestuje s $5\frac{1}{2}\%$ na leto in sicer v polletnih obrokih 1. dne aprila in 1. dne oktobra vsakega leta po dospelosti. Vrednostni papirji imajo po 11 kuponov, kajih je prvi, dospevajoči 1. dne aprila 1915. l., 5 mesečen, sledenči pa so polletni. Plačilo obresti in vračilo vojnega zajma se vrši brez vsakega davčnega, pristojbinskega ali katerega drugega odbitka proti temu, da se dospeli obrestni kuponi oziroma zajemni papirji oddajo c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju.

Radi zastare ugašajo terjatve iz vojnega zajma, kar se tiče glavnice, v 30. letih in kar se tiče obresti v 6 letih od dospelostnega roka. Razpečavanje $5\frac{1}{2}\%$ vojnega zajma ni podvrženo prometnemu davku od efektov.

Na Dunaju, dne 12. novembra 1914. l.

C. kr. finančni minister.

Vabilo na subskripcijo.

Z ozirom na predstoječi prospekt Njihove Prevzvišenosti gospoda c. kr. finančnega ministra se razglaša sledeče:

Subskripcija se začne 16. dne novembra 1914. l.

Poprejšnja zglasila in podpisovanja se sprejmejo na sledečih mestih: pri c. kr. poštnohranilničnem uradu na Dunaju in vseh njegovih nabiralnicah (c. kr. poštih uradih), vseh državnih kasah in davčnih uradih, pri avstro-orgske banki, glavnem zavodu na Dunaju in njenih podružnicah v Avstriji, v Bosni in Hercegovini, nadalje pri Anglo-Oesterr. Bank, Dunaj; Wiener Bank Verein, Dunaj; K. k. priv. Allgem. Boden-Credit-Anstalt, Dunaj; K. k. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe, Dunaj; Allgemeine Depositenbank, Dunaj; Nieder-Oesterr. Eskomptegesellschaft, Dunaj; K. k. priv. Oesterr. Länderbank, Dunaj; K. k. priv. Bank u. Wechselstuben-Aktiengesellschaft "Mercur", Dunaj; Bankhaus S. M. v. Rothschild, Dunaj; Unionbank, Dunaj; Jadranska banka, Trst; K. k. priv. Allgem. Verkehrsbank, Dunaj; Bánca Commerciale Triestina, Trst; Bank für Ober-Oesterreich u. Salzburg, Linz; Bielitz-Bialer Eskompte- und Wechsler Bank, Bielitz; Böhmische Eskompte Bank, Praga; Böhmische Industrial-Bank, Praga, K. k. priv. Union Bank, Praga; Galizische Bank für Handel und Industrie, Krakov; Industriebank für das Königreich Galizien u. Lodomerien samt dem Grossherzogtum Krakau, Lwów; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana; Landesbank des Königreiches Böhmen, Praga; Landesbank des Königreiches Galizien etc.; K. k. priv. Mährische Eskompte Bank, Brno; Mährisch Ostrauer Handels- u. Gewerbe-Bank, Mähr.-Ostrau; Oesterr. Industrie u. Handels-Bank, Dunaj; K. k. priv. Steiermärkische Eskompte-Bank, Graz; Ustrední banka českých spořitelen, Praga; Wiener Lombard- und Eskompte-Bank, Dunaj; Zentralbank der Deutschen Sparkassen, Praga; Zivnostenska banka, Praga in pri tuzemskih podružnicah teh bančnih zavodov med povsod običajnimi uradnimi urami.

Poprejšnja zglasila in podpisovanja se mogo vršiti tudi s pomočjo drugih avstrijskih bank, hranilnic, zavarovalnih zavodov in privatnih bankirjev.

Za podpisovanje in na prejšnja zglasila veljajo naslednja določila:

Podpisovalna cena je določena s $97\frac{5}{10}\%$, dodavši $5\frac{1}{2}\%$ obresti od kosa za čas od 1. novembra 1914. l. do dneva, ko se papirji prevzamejo.

2. Prejšnje zglasilo in podpisovanje se glasi na temelju zglasilnega obrazca, zato določenega, ki se dobri brezplačno pri imenovanih mestih. Subskripcija je mogoča tudi pisorno, ne da bi se rabil zglasilni vzorec in sicer v tej obliki:

"Na podlagi razglašenih prijavnih pogojev se naročujem na Nom. K . . . $5\frac{1}{2}\%$ nega avstrijskega vojnega zajma od 1. 1914. ter se zavezujem glede sprejetja in plačila v smislu dodelitve".

Vsakemu znamenovališču je z dovoljenjem finančnega ministra pridržano, določiti visokost vsake posamezne dodelitve.

3. Pri poprejšnjem podpisovanju in subskripciji se položi varčina od 10% podisanega nominalnega zneska, in sicer v gotovini ali pa v takih efektih, ki jih dotedna znamenovalnica smatra za dopustne.

4. Dodelitev se bo nazačnila čim pred po zaključeni subskripciji ter se bo obenem podpisnik o tem obvestil.

5. Za dodelene obveznice spadajoči iznos se mora takole vplačati:

1. pri dodelitvi do vštevki 200 K d. e. 4. decembra 1914. l. s celim zneskom.

2. pri dodelitvi čez 200 K dne 4. decembra 1914. l. 30%, dne 16. decembra 1914. l. 30%, dne 2. januarja 1915. l. 20% in dne 15. januarja 1915. l. ostanek cete protivrednosti.

Pri prvem vplačilu se bode položena varčina zaračunala ali povrnila.

6. Zglašitev na gotove oddelke se zamore samo toliko upoštevati, koliko smatra znamenovalnica, da more ustreži.

7. Oddaja se vrši ravnootam, kjer se je znamenovalo.

8. Do izgotovitve definitivnih kosov se znamenovalcem izroča interimni listi, ki se zamenjajo v definitivne kose brez vračanjanja zamenjalne pristojbine na istem kraju, kjer so se izdali interimni listi.

Za izvršitev subskripcij pri c. kr. poštnohranilničnem uradu na Dunaju in po od njega pooblaščenih nabiralnicah (c. kr. poštih uradih) veljajo določila, ki jih posebej zezglasili c. kr. poštnohranilnični urad.

Avstro-orgska banka in blagajnica za vojna posojila (Kriegsdarlehenkasse) dajejo proti tem, da se polože zadolžnice, oziroma začasnice vojnega zajma kakor ročna zastava, posojila in obrestni meri, ki je znižana za $\frac{1}{2}$ procenta, namreč po vsakokratni oficijalni eskomptni meri. Ta udobna obrestna mera ostane pa v kreposti do daljnega, najmanj pa še eno leto.

Omenjena dva zavoda delita posojila po znižani obrestni meri tudi na druge pripravne vrednosne papirje, ako je posojilo namenjeno za plačilo zneska, ki je bil subskribiran na podlagi tega povabila.

Po §§ 4 in 5 cesarskega ukaza od 27. septembra 1914. l. o odlogu zasebno-pravnih denarnih terjatev se morejo brez omejitve za vplačilo na zajem zazaj zahtevati iznos na tekočem računu, iz vlog proti zakladnicam in iz vlog v vložne knjite.

Na Dunaju, meseca novembra 1914. l.

935

DENARJA NI,

draginja je vedno večja, zasluge pa manen. Ako hočete z malim trudom, doma v svojem kraju gotovo 10 K na dan za lužiti, mi poslajte v pišmu svoj natančni naslov in znamko za odgovor.

**Jos. BATIC, Ilirska Bistrica 26
Kranjsko.**

**Proti
NALEZENJU**

se moramo sedaj varovati tem boli, ker sedaj nalezljive bolezni, na primer: škrlatinka, ošpice, koze, kolera, tifus nastopajo z zvišano močjo, zato

rabite

povsod, kjer se pojavijo take bolezni, desinfekcijsko sredstvo, ki ga morajo imeti pri vsaki hiši. Najpriljubljenejše razkužilo sedanjosti je nesporno

Lysoform

ki se brez vonja, nestrupen in ceno dobi v vsaki lekarni in drogeriji po 80 vin. Učinek Lysoforma je točen in zanesljiv, zato ga zdravniki priporočajo za razkuževanje pri bolniški postelji, za izmivanje ran, oteklin, za antiseptične obvezne in za irrigacijo.

Lysoformovo milo

je voljno toaletno milo, ki obsega 1% Lysoforma in učinkuje antiseptično in se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo. Dela kožo mehko in voljno. Rabili boste zato zanaprej to izvrstno milo, saj ne navidez drago, v rabi pa jako varčno, ker milo dolgo traja. Komad stane 1 kruna.

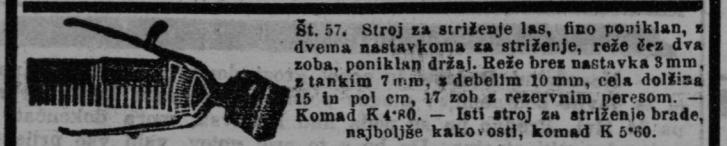
Lysoform s poprovo meto

je močno antiseptična ustna voda, ki takoj in zanesljivo odstrani duh iz ust ter zobe beli in konservira. Tudi pri katarih v vratu, kasiju in nahodu ga po zdravniški odredbi lahko rabite za grganje. Nekaj kapljic zadostuje na kozarcu vode. Originalna steklenica stane 1 kruna 60 vinarjev.

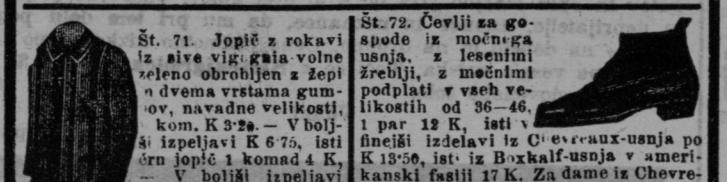
Zanimivo knjigo z naslovom "Zdravje in desinfekcija" pošlje na želeno gratis in franko kemički HUBMANN, Dunaj, XX., Petraschgasse 4.

Zahajajte velik cenik brezplačn in poštne prosto z več kot 1000 stik.

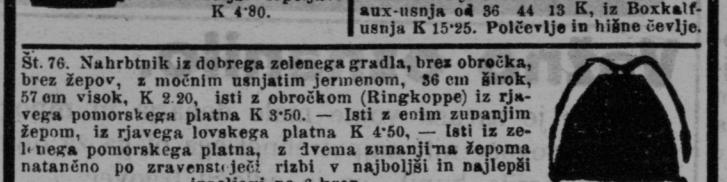
Poština in zavejnina prosta. — Neugajajoče zamenjam ali denar ne zaž.

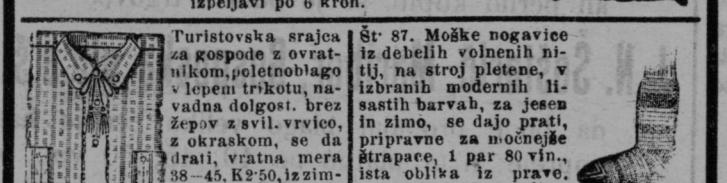
Št. 57. Stroj za strizjenje las, fino ponikan, z dvema nastavkov za strizjenje, reže brez dva zoba, ponikan dříza. Reže brez nastavka 5 mm, z tankim 7 mm, z debelim 10 mm, cela dolžina 15 in pol cm, 17 z rezervnim peresom. — Komad K 4-80. — Isti stroj za strizjenje brade, najboljše kakovosti, komad K 5-60.

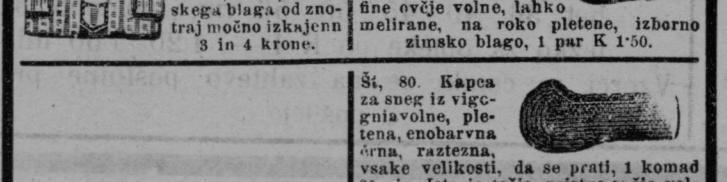
Št. 71. Jopič z rokavi sive vlag, gaja-volne zeleno obrobljen z žepi v dveh vrstah gumov, navadne velikosti, kom. K 3-29. — V boljši izpeljavi K 6-75, isti črni jopič 1 komad 4 K. — V boljši izpeljavi K 4-80.

Št. 76. Nahrbnik iz dobrega zelenega gradiča, bres obročka, brez žepov, z močnim usnjatim jermenom, 56 cm širok, 57 cm visok, K 2-20, isti z obročkom (Ringkappe) iz rjavega pomorskega platna K 3-50. — Isti z enim zunanjim žepom, iz rjavega lovskoga platna K 4-50, isti iz zelenega pomorskega platna, z dvema zunanjima žepoma natančno po zravenjetju izbi v najboljši in najlepši izpeljavi po 6 kron.

Št. 87. Moške nogavice iz debelih volvenih nitij, na stroj pletene, v izbirnih modernih H-sastav barv, za jesen in zimo, se dajo prati, pravne velikosti, 1 par 80 vin, ista oblika iz prave, fine ovčje volne, lahko melirane, na roko pletene, izborna zimska blaga, 1 par K 1-50.

Št. 80. Kapca za sneg iz vrgnjalne volne, pletena, enobarvana črna, raztezna, vsake velikosti, da se prati, 1 komad 80 vin. Ista iz teže, priste ovčjo volno, zelo topla K 1-20.

E. LUNA, Maribor št. 49/a.
Prva razpoložljivica gantierjskega blaga in gas od vsakega aer-daja.

Niščer ne dobiti v domači trgovini
ampak po nizki ceni dobiti vse v domači trgovini
pri nujni potrebi.

**Ivan VESELIČ i. dr.
— v Ormožu —**

katera priporoča vse potrebščine za stavbo kako: cement, traverzo, žičnate ograje itd. Vse že zemljino za kocade, mizarje itd.

Veliko izbiro manufaktурnega blaga, fine Štofe (sukno) in čevino itd., najboljševrste blaga za ženske oble, svilnate robe itd. Vse špeceri o, najboljšo moko itd. po najnižji ceni. Nakupovanje zraka, suhih gob, jajo itd. Poštena, solidna postrežba. — Prosim, prepričajte se.

Edina slovenska trgovina z železom v Ormožu

Niščer ne dobiti v domači trgovini
ampak po nizki ceni dobiti vse v domači trgovini
pri nujni potrebi.

500

ČEVLJE

za moške ženske in otroke, kakor tudi usnjate gamašne in galošne najboljše kakovosti prodaja doma in razposilja po najnižjih cenah veletrgovina

R. Stermecki v Celju št. 300

Pritegnite po cenik.

Tisočim je že bilo pomagano!

"Zamorčev" obliž za odpravo kurjih očes odpravi brez bolečin, hitro in radikalno trdo kožo in karja očesa. Matrica 40 vin.

"Zamorčev" protinski in revmatični obliž zoper bolečine v ledju, kolku in krizu (hrbenici). Cena 60 v.

"Zamorčev" pastilje zoper gojšo (debeli vrat).

"Zamorčev" čaj proti želodčnim boleznim in krču, deluje kričilstino, vzbuja apetit, lajša bolečine, predi prekinjeno prehravo. Zavojček 1 K 50 vin.

Lekarna „H zamorc“ mag. pharm. Karl Wolf, Maribor, Glavni trg št. 3.

Naročila po pošti se tako rešujejo.

Znano je, da se kupi

pri staroznani domači zanesljivi trgovini ne samo po ceni ampak tudi prav dobro.

Sukneno blago (štofi za moške in dečke).

Najnovedno volno za ženske in dekle.

Najnovše perline blago za oblike in bluze,

Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače,

Blage za postele in rjave, brez živa in matrace,

Srajce izgotovjene vseh velikosti za moške in ženske,

Predpanskih večika izbir, za prati in iz črnega atlaša,

Zmraži novosti robcev iz svile in za prati, kakor vseh vrst

blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbi in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zato rešite po pošljem na zahtejanje

ZASTONJ

Vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

K. Worsche Maribor
Gospodska ul. M. (Herregeng.M)

Zakaj

ne pišete takoj po najnovnejši vzorce in krasni ceni, kateri se Vam določijo zastonj in poštne prosto iz Prve Gorjanske razpoložljivnice Ivan Savnik, Kranj 150.

*****

Štefan Kaufman

trgovec z železom

v Radeči

priporoča najboljše ocene motike in lopate, dobre kose in arpe, pravo štejarsko železo se dobi po najnižji ceni in solidni postrežbi. 178

Pozor krojači!

Kupujem suknene odpiske (Stoffabfälle) kakor tudi bakro, medenino in svinec, vse staro ali kose. G. Gajšek, Fohnsdorf. Zgor. Štaj.

J. KOVACIČ, Radgona, Dolga ul. 100.

Velika zaloga steklenega (glaženega) in porcelanastega

blaga, svetiljke, podobe, okvirje, ogledala.

Steklarsko dela.

Točna postrežba!

Ure

Točna postrežba
GES. GESTEMP
TRAURINGE

Velika zaloga ur, dragoceneosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustriv. osniki

Niklasta remontura K 3-50

Pristava srebrna ura K 7-

Original omega ura K 24-

Kuhinjska ura K 10-

Budilka, niklasta K 8-

Poročni prstani K 2-

Srebrne verižice K 9-

Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gospodska ulica 26

Kupujem zlato in srebro.

*****

Najnižje cene!

GOSTILNA

z mesarijo in pekarno v dobroznanih stajerskih toplicah se s 1. decembrom t. l. da v namen. — Nadaljnje pojasnila da Hranilnica in poslovnica na Dobrni pri Celju. 882

Veletrgovina s špecerijskim blagom in dež. pridelki.

Ivan Ravnikar: Celje

Graška ulica štev. 21.

Priporočam vedno svežo in žgano kavo, kakor tudi fino čokolado in kakao.

Zaloga rudninskih voča, vrvarskega blaga in vsakovrstnih suhih in oljnatih barv.

Solidna in točna postrežba.

Za vojake vse zastonj

zavijemo in pošljemo natančno po predpisih vojaške pošte, kar kupite pri nas.

Ravnokar smo dobili novo zalogo zimskih debelih, toplih, strikanih srajc in spodnjih hlač, nogavic, rokavic kučem, kovčkov, vojaških kart (Feldpostkarte) itd. Pelerine vseh velikosti. Premog za kurjavo (Glanzkohle). Edina zaloga svetovnoznanje **Meini-ove kave.**

Pratike, kmečki koledarčki in vojaške karte (trgovcem 40 odstotkov popusta).

Kupim vsako količino fižola in orehov.

S spoštovanjem

Alojzij Vršič, trgovec Ljutomer.

Naznanilo preselitve.

Usojam si p. n. občinstvu v Mariboru in okolici naznaniti, da se preselim s 1. decembrom 1914 z mojo čevljarsko obrto iz Tržaške ceste št. 15 v hišo Exsta na Pobrežju št. 17 nasproti moški kaznilični.

— Prosim ceni. odjemalce, da mi dosedanje zaupanje tudi v bodoče obranjo.

Z Velespoštovanjem

Franc Greif, MARIBOR, Poberschstrasse 17.

ŽGANJARSKE KOTLE

v vseh velikostih in raznih izpeljavah, bogato zalogo **peči in štedilnikov** po najnižjih cenah priporoča veletrgovina v železnino.

„MERKUR“ PETER MAJDIC, CELJE

Serravallovo Kina-vino z železom
najboljše darilo za ranjene

vojake in prebolele od zdravnikov priporočano okrepčilno sredstvo.

Se dobi v lekarnah

J. Serravall, Trst-Barkovje

Zastonj

SAMO

v Prvi gorenjski razposiljalnici tv. **Savnik** Kranj 150

Neugajajoče se zamenja ali vrne denar.

Razposiljalnica pohištva K. Preis Maribor

Stolni trg štev. 6.

Posebno ugoden nakup pohištva za spalnice iz mehkega lesa, lakirano od 90 K; spalnice, iz trdega lesa, politirano, od 160 K; spalnice v staronemškem slogu, moderne, od 240 K. Žimnice (vložki) K 9·50, mize K 10 —, stoli K 2·50, močne postelje 14 K, šifonirane 24 K, kuhinjski kredenca 42 K, spalni divani (otomani) 31 K. Poseben oddelek za pohištva iz železa in medeni itd.: otroške omrežne postele od 16 K, postelje iz železa 12 K, železne omarnate postelje 24 K, univalue mize 5 K, emajlirane postelje 40 K, postelje iz medenine in poimednenine od 60 K. Cena in izber brez konkurenco, prost ogled, ilustrovani ceniki brezplačno in poštnino prosto.

Najugodnejši vir za nakup šolskih predmetov ze trgovce in šole.

Kakor za raznovrstni kancelijski, conceptni in strojepisni papir, svinčnike, peresa, perešnike, kamenčke, tablice, radirke, črnilo, šolske torbice, barve, barvane svinčnike, kreda, gobice itd. se dobivajo najcenejše in v velikanski izberi pri tvojki.

Goričar & Leskovšek
Celje

Lastna zeloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov in šolskih tiskovin.

Illustrirani cenik brezplačno na razpolago.

dobi vsak 2 para močnih ženskih ali moških nogavic, 3 lepe žepne rebce, eno volneno ruto za na glavo ali moški klobuk, kdo naroči: 4½ m finega zimskega volnega blaga za žensko obleko v poljubni barvi za K 9·50 ali v boljši kakovosti za K 12·50

SAMO v Prvi gorenjski razposiljalnici tv. **Savnik** Kranj 150

Neugajajoče se zamenja ali vrne denar.

Brzovarni naslov: Cirillova

... tiskarna Maribor ...

Trgovina tiskarne sv. Cirila

Maribor, v lastni hiši Koroška cesta št. 5

Čekovni račun c. kr. poštne

... brzovarne št. 25.010 ...

Interurban telefon št. 113

Priporoča svojo veliko zalogu raznega papirja, plesnikov, peresa, škatljic za peresnike, svinčnikov, radirk, kamenčkov, tabljic, črnil, zavitkov (barvanih in belih, v vseh velikostih), trgovskih knjig, noticov, pismenega papirja v mapah in škatljah, razglednic itd. Sveti podobe (male, velike in stenske), razpela vseh velikosti, molitveniki, maki, svetinjice, škapulirji. Štambilije za urade in dr.

Cenik na zahtevo zastonj.

Pozor! Cenj. kupovalci. Pozor! Narodna trgovina Alojz Brenčič, Ptuj

ceni cenj občinstvu

za jesensko in zimsko sezono

najnovježe barbante za bluze in obleke, veliko izbiro modernega loda za ženske, kakor tudi za moške, štof od najnajne do najfinje se kvalitete, loden za obteke, pelerine in trpežno hlačevino. Raznovrstnega belega in pisanega platna za perilo, najnovježe svilene, vlnene in štrikane robe. Prav tople štrikane srajce, spodnje hlače, nogavce, moške in ženske kakor tudi za otroke. Vzakovrstnega zgotovljenega blaga n. pr. hlače, bele in pisane srajce, v edpasnike, ovratnike, avratnice, manšete, dežnike ter sploh vse, kar v to stoko spada.

Za mnogoštevilni obisk se pripravlja

novi in domači trgovec

Alojz Brenčič v Ptaju

Novo blago!

Niske cene!

Poštana in hitra postrežba!

Novodobni Brdavs že zopet grozi domovini. Martin Krpan je že davno pod zemljo; njegov potomec, podpisani Anton Krpan, pa še živi. Predno pa se poda nad Brdavso, mora dokončati trgatev in speti starino. Da bo s to prej gotov, vabi vse prijatelje in neprijatelje, znance in neznance, da mu pri tem delu pomagajo — na debelo in na drobno. Cena sramotno nizka — po kapljici se pa veselo vriska. Toči se v Slovenjgradcu pod št. 38 — tam blizu slovenske šole.

Vdani

Anton Krpan.

Važno oznanilo.

Ker je začasa vojne malo denarja in mnogim ni mogoče niti najpotrebnnejšega blaga za obleke ali perilo kupiti, se je odločil trgovec

J. N. Šoštarič, Maribor, Gospodska ulica št. 9

da bode prodajal blago veliko ceneje kakor popreje; n. pr. platno po 40, 45, 50 vin., parhet 36, 40, 45, 50, 56 vin., volneno blago težko za obleke po K 1—, 120, 150 itd. — Vzoreci in ceniki se na zahtevo poštnine prosti posljejo

Manufaktурно trgovino J. FAULAND v Ptiju se najbolj priporoča.

Ugodno kupite v trgovini

Spalne sobe od 150—1000 K, jedilne sobe od 150—1000 K, etonane, divane, madrace, zagrinjala v različnih najnajvejših slogih.

Razpušlja na vse strani! Cene primerne

E. ZELENKA

tapetarska in vizarska delavnica nasproti hotela Mohr
Gospodska ulica 25,

pohištvo!

Zenini in neveste imajo popust!

Brez konkurenčnosti! — Prosti ogled!

MARIBOR o. d.

PALMA

je zaželeni
kaučuk-podpetnik